

L&T

Vuosikertomus 2001

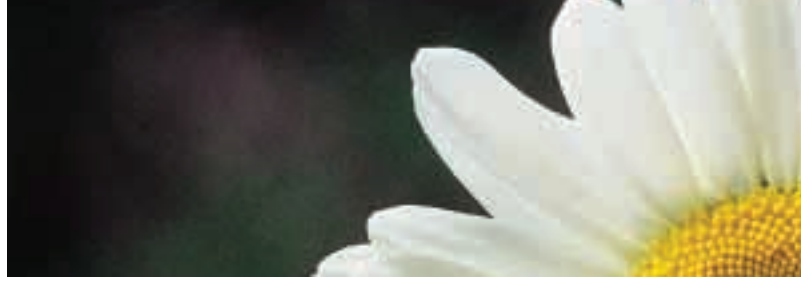
2001

LASSILA & TIKANOJA OYJ

Sisältö

Johdon puheenvuoro	2
Lassila & Tikanoja lyhyesti	4
Laatu ja ympäristö	6
Henkilöstö	8
Tuotekehitys	9
Ympäristöpalvelut	10
Kiinteistöpalvelut	12
Teollisuuspalvelut	14
Kokonaispalvelua ja kumppanuutta	16
Tilinpäätös	
Hallituksen toimintakertomus	17
Konsernituloslaskelma	21
Konsernitase	22
Rahoituslaskelma	24
Tilinpäätöksen liitetiedot	25
Lassila & Tikanoja Oyj 30.9.–31.12.	30
Osakkeet ja osakkeenomistajat	32
Tunnusluvut	34
Voitonjakoehdotus	36
Tilintarkastuskertomus ja tilintarkastajan lausunto	37
Hallinnointi	38
Hallitus, toimitusjohtaja ja tilintarkastaja	40
Johto	41
Sijoittajasuhteet	42
Tietoja osakkeenomistajille	43
Yhteystiedot	44

Johdon puheenvuoro

Lassila & Tikanoja julkisti ensimmäisen kerran tavoitteensa vuonna 1993. Olemme toistaneet ne sen jälkeen useassa eri yhteydessä. Olemme myös kuvailleet onnistumistamme tavoitteiden saavuttamisessa.

Lassila & Tikanoja on nyt uusi yritys. Sen vuoksi lie-nee paikallaan kysyä ovatko tavoitteet muuttuneet tai ovatko ne saaneet uusia painotuksia toimialan ja asiakaspiirin muututtua.

Kysymykseen voi vastata lyhyesti: Tavoitteet ovat pysyneet entisinä.

Lassila & Tikanojan tulee olla

- omistajille kannattava ja kilpailukykyinen sijoitus
- työntekijöille haastava ja turvallinen työpaikka
- asiakkaille luotettava yhteistyökumppani

Nämä tavoitteet ovat peruspilarit, joille haluamme rakentaa. Ne ovat osa sitä henkistä perintöä, josta olemme ylpeitä.

Ympäristönhuoltoalan yrityksessä korostuu edellä mainittujen asioiden ohella vastuu ympäristöstä. Haluamme omalta osaltamme ottaa vastuun yhteisestä ympäristöstämme. Yhtenä toiminnan ohjenuorana, neljäntenä tavoitteena, sopiikin olla hyvä yrityskansalaisuus, joka toki aiemminkin on ohjannut toimintaamme.

Tavoitteet eivät olleet entisen Lassila & Tikanojan aikana mitään korulauseita, vaan niillä oli selkeä toimintaa ohjaava merkitys. Näin haluamme asian olevan uudessakin yhtiössä. Tulemme myös mittaamaan onnistumistamme tavoitteiden suhteen.

Uusi Lassila & Tikanoja on toiminut tätä kirjoitettaessa neljä kuukautta, joten vielä ei onnistumista voida mitata. Tässä yhteydessä saanemme sen sijaan yrittää kuvaila, mitä eri tavoitteilla tarkoitetaan.

Kannattava ja kilpailukykyinen sijoituskohte

Jälkikäteen on helppoa sanoa, mitkä sijoitukset ovat olleet hyviä ja kannattavia. Sijoitusten kannattavuuden ennakointi on paljon vaikeampaa. Siihen vaikuttavat lukuisat eri asiat, joista osa on sellaisia, joihin sijoituskohte voi itse vaikuttaa, osa taas sellaisia, jotka ovat sen vaikutuspiirin ulkopuolella.

Kun sanomme, että me haluamme olla omistajillemme kannattava sijoitus, puhumme luonnollisesti asioista, joihin me yrityksessä voimme vaikuttaa. Näistä tärkeimpiä ovat yrityksen kannattavuus ja yrityksen kasvu. Kumpikin ovat käsitteinä melko selkeitä. Kannattavuutta voi mitata monilla eri mittareilla, joista jokainen painottaa hieman eri asioita. Me tulemme mittaamaan kannattavuutta ensisijaisesti oman pääoman tuotolla, EVA-tuloksella sekä osakekohtaisella tuloksella. Tärkeämpää kuin yksittäisten mittarien valinta on kuitenkin koko henkilöstön halu ja tahto toimia siten, että kannattavuustavoitteet saavutetaan.

Voidaan olla useampaa mieltä siitä, onko kasvu yhtä tärkeä tekijä kuin kannattavuus, vai onko se lähinnä keino kannattavuuden ylläpitämiseksi. Oli miten oli, ilman kasvua on vaikeata kuvitella jatkuvaa hyvää kehitystä. Jotta saavutettaisiin absoluuttisesti suurempi tulos, tarvitaan kasvua. Kannattamatonta kasvua ei hyväksytä.

Jatkuva kasvu ja kannattavuus perustuvat harvoin muuhun kuin selkeään tavoiteasetteluun, selkeään suunnitelmaan tulevaisuudesta. Tähän tullaan kiinnittämään runsaasti huomiota.

Se, että yritys kannattaa ja kasvaa ei vielä välttämättä takaa sitä, että myös sen arvo sijoituskohteena kasvaa. Sijoittajien pitää myös huomata yrityksen kehitys ja mahdollisuudet. Yrityksen tehtävänä on antaa riittävää ja oikeata tietoa sijoittajien käyttöön. Johtopäätösten teko on sijoittajan asia.

Haastava ja turvallinen työpaikka

Yhtiön tavan toimia tulee perustua luottamukseen. Luottamus on vaativa sana. Toimiakseen sen on oltava syvällä yrityskulttuurissa. Sen on oltava monitahoista ja vuorovai-
kutteista, esimiesten luottamusta alaisiinsa, työtovereiden keskinäistä luottamusta sekä koko työyhteisön luottamusta asetettuihin tavoitteisiin.

Luottamuksen ilmapiirissä on helppo ottaa vastaan haasteita. Vallan ja vastuun jakaminen syvälle organisaatioon on mahdollista. Luottamus lisää myös turvallisuutta, uskoa siihen että pätevyys, onnistuminen omassa työssä, vastuunotto ja halu kehittyä ovat kriteerit, joiden perusteella itse kutakin arvioidaan. Haluamme, että jokainen yhtiön palveluksessa oleva voi olla ylpeä työstään.

Luotettava yhteistyökumppani

Luottamus on myös asiakassuhteen kulmakivi. Tavoitteenamme on yhteistyökumppanuus. Haluamme olla kiinteä osa asiakkaidemme liiketoimintaprosessia, missä onnistumistamme voi mitata lisäarvona asiakkaalle. Tämä edellyttää kykyä paneutua asiakkaidemme todellisiin tarpeisiin sekä taitoa integroida palvelumme asiakkaiden toimintaan ja tavoitteisiin. Pyrimme kehittämään toimintaamme siten, että palvelumme ovat sekä laadultaan että hinnaltaan kilpailukykyisiä.

Tehtävä on vaativa. Siinä onnistuminen vaatii paitsi runsaasti työtä myös ennakkoluulotonta ja nöyrääkin lähestymistapaa. Yritämme parhaamme.

Hyvä yrityskansalainen

Lassila & Tikanoja on Suomen suurin ympäristöhuoltoalan yritys ja siksi sen vastuu ympäristöasioissa on erityisen suuri. Ympäristönäkökohdat kytkeytyvät kiinteästi jokapäiväiseen toimintaan. Lähtökohtana on oman toiminnan pitkälle viety ympäristömyötäisyys.

Lassila & Tikanoja antaa oman ympäristöosaamisensa asiakkaidensa käyttöön ja kehittää toimintaansa siten, että sen asiakkailta on mahdollisimman hyvät edellytykset täyttää omat ympäristötavoitteensa. Yhtiö pyrkii myös ennakoimaan ympäristönormien ja -arvojen muutokset sekä vaikuttamaan niiden muodostumiseen kehittämällä menetelmiään ja teknologiaansa. Itsestään selvää on, että noudatamme meitä sitovia säädöksiä ja määräyksiä sekä toimimme hyvien liiketapojen mukaisesti. Olemme myös sitoutuneet toimintamme jatkuvaan parantamiseen.

Uskomme, että nämä tavoitteet ovat saavutettavissa ja että olemme jo menossa oikeaan suuntaan. Etenemisen nopeus on riippuvainen kyvystä terävöittää yhtiön strategiaa, tehdä oikeita asioita ja saada koko henkilöstö mukaan.

Juhani Majjala

Jari Sarjo

LASSILA & TIKANOJA OYJ

Lassila & Tikanoja lyhyesti

Lassila & Tikanoja Oyj on listayhtiö, jonka osake noteerataan Helsingin Pörssin päälistalla toimialana muut palvelut. Operatiivinen toiminta on tapahtunut Säkkipäiväläisen konserniyhtiössä. Säkkipäiväläinen Oy fuusioidaan Lassila & Tikanoja Oyj:öön arviolta 1.4.2002.

Lassila & Tikanoja on ympäristöhuoltoon sekä kiinteistöjen ja laitosten ylläpitoon erikoistunut yritys, jonka palvelut on jaettu kolmeen toimialaan: Ympäristöpalvelut, Kiinteistöpalvelut ja Teollisuuspalvelut. Yhtiön toiminta kattaa koko Suomen.

Ympäristöpalvelut on osa logistis-tuotannollista ketjua, jolla jätteet kerätään, kuljetetaan ja prosessoidaan uusi- ja kierrätysraaka-aineeksi. Prosessoinnin jälkeen raaka-aineet myydään uudelleen hyödynnettäväksi. Ympäristöpalveluiden tuotelinjat ovat jätehuolto ja kierrätyspalvelut.

Kiinteistöpalvelut tarjoaa monipuolisia kiinteistöjen ylläpitopalveluja. Tuotelinjat ovat kiinteistöhuolto ja siivous. Kiinteistöhuollossa asiakaskohteina ovat asuin-, liike-, teollisuus- ja erikoiskiinteistöt. Siivouksessa merkittävimmät asiakaskohteet ovat toimisto- ja liikekiinteistöt, teollisuus, kauppa- ja oppilaitokset sekä julkiset tilat.

Teollisuuspalvelut on erikoistunut raskaisiin ja erikoisosaamista vaativiin puhtaanapito- ja saneeraustöihin. Suurimmat asiakasryhmät ovat teollisuus sekä erityyppiset kiinteistöt. Tuotelinjat ovat ongelmajätehuolto, teollisuuden puhtaanapito, vahinkosaneeraus ja viemärihuolto.

Lassila & Tikanoja Oyj syntyi Lassila & Tikanoja Oyj:n (entinen) jakautuessa 30.9.2001 kahdeksi uudeksi yhtiöksi Lassila & Tikanoja Oyj:ksi ja J.W. Suominen Yhtymä Oyj:ksi.

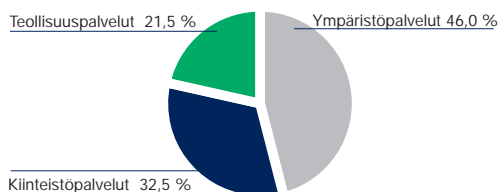
VUODET 2001 JA 2000 PRO FORMA

	2001	2000	Muutos %
Liikevaihto, milj. €	245,8	210,8	16,6
Liikevoitto, milj. €	26,3	18,4	42,7
Voitto ennen satunnaisia eriä, milj. €	21,5	14,8	45,0
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	19,5	13,8	
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	15,9	17,2	
Gearing, %	91,9	126,0	
Omavaraisuusaste, %	38,1	33,9	
Bruttoinvestoinnit, milj. €	14,8	136,4	
Henkilöstö	3 676	3 428	7,2
Tulos/osake, € (EPS)	0,94	0,62	50,5
Liiketoiminnan rahavirta/osake, €	2,57	1,34	91,8
Osinko/osake, €	0,60*	0,50	20,0

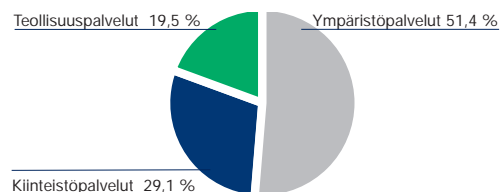
*Hallituksen ehdotus

Liikevaihto ja liikevoitto toimialoittain 2001

Liikevaihto 245,8 milj. €

Liikevoitto 26,3 milj. €

Laatu ja ympäristö

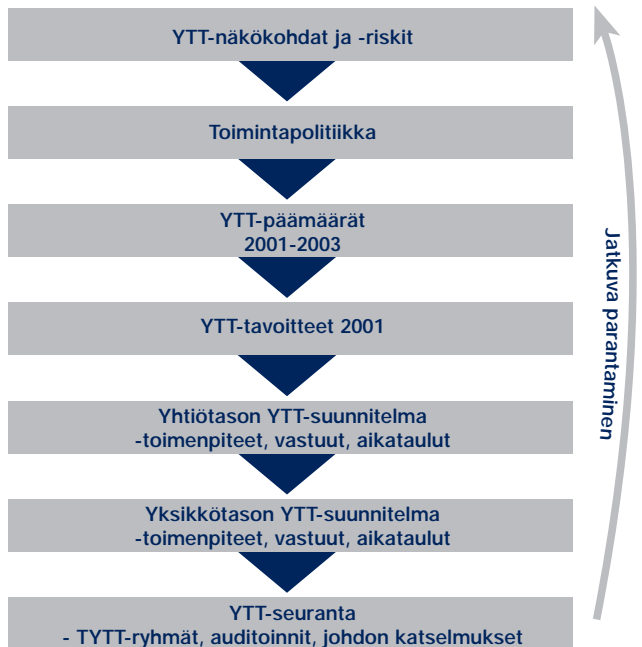
Lassila & Tikanoja on Suomen suurin ympäristöhuoltoalan yritys ja siksi sen vastuu ympäristöasioissa on erityisen suuri. Ympäristönäkökohdat kytkeytyvät kiinteästi jokapäiväiseen toimintaan. Lähtökohtana on oman toiminnan pitkälle viety ympäristömyötäisyys.

Lassila & Tikanoja antaa oman ympäristöosaamisensa asiakkaidensa käyttöön ja kehittää toimintaansa siten, että sen asiakkailla on mahdollisimman hyvät edellytykset täyttää omat ympäristötavoitteensa. Yhtiö pyrkii myös ennakoimaan ympäristönormien ja -arvojen muutokset sekä vaikuttamaan niiden muodostumiseen kehittämällä menetelmiään ja teknologiaansa.

Lassila & Tikanoja on sitoutunut toiminnan jatkuvaan parantamiseen. Ympäristö- ja työturvallisuuden sekä työtyytyväisyyden kehittymistä tutkitaan säännöllisesti ja työkykyä ylläpitävään toimintaan panostetaan jatkuvasti.

Vuonna 2001 laadittiin toimintapolitiikka, joka määrittää toiminnan tavoitteet ja toimintaperiaatteet suhteessa asiakkaisiin, henkilöstöön, yhteiskuntaan ja ympäristöön.

Ympäristö-, terveys- ja työturvallisuusasioiden kehittäminen

Toimintajärjestelmä

Vuonna 2000 alkanut laatu- ja ympäristöjärjestelmän päivittäminen toimintajärjestelmäksi eteni hyvin vuoden 2001 aikana. Toimintajärjestelmän päivitetty osat kattavat laatu-, ympäristö- ja työturvallisuusasioiden hallinnan kansainvälisten standardien mukaan (ISO 9001:2000, ISO 14001 ja BS 8800) sekä keskeisten palveluketjujen ja tukitoimintojen kuvaukset. Vuonna 2001 määriteltiin järjestelmän rakenne, ydin- ja tukiprosessit sekä aloitettiin keskeisten prosessien päivittäminen.

YTT-ohjelma (Ympäristö, Terveys, Työturvallisuus)

Vuosille 2001-2003 laadittiin YTT-ohjelma, joka sisältää ympäristön, terveyden ja työkyvyn sekä työturvallisuuden parantamiselle asetetut päämäärät. Vuonna 2001 kehitettiin tapaturma- ja vahinkoraportointia sekä laadittiin YTT-hallinnan prosessikuvaukset ja toimintaohjeet. Työsuojelutoiminnan mallia kehitettiin perustamalla toimipisteisiin TYTT-ryhmät (Toimintajärjestelmä, Ympäristö, Terveys, Työturvallisuus).

Toimintaa seurataan sisäisten auditointien avulla.

Kaikilla niillä toimipaikoilla, joilta vaaditaan ympäristölupa, tehtiin vuonna 2001 sisäiset auditoinnit. Niissä keskityttiin ympäristö-, terveys- ja työturvallisuushallinnan seurantaan ja kehittämiseen. Auditoinneissa havaittujen puutteiden korjaamista seurataan neljännesvuosittain YTT-indeksin avulla.

Henkilöstö

Johtaminen perustuu luottamukseen organisaation kaikilla tasoilla. Käytännössä tämä tarkoittaa vastuun aitoa jakamista laajalle organisaatioon, mikä lisää työn mielekkyyttä ja haastavuutta. Vastuuseen liittyvät aina riittävät valtuudet. Lassila & Tikanoja haluaa olla turvallinen työpaikka, joka kannustaa itsensä kehittämiseen ja rohkeuteen toiminnassa. Esimiestyön keskeisenä tavoitteena on taata henkilöstölle parhaat mahdolliset edellytykset menestyä omassa työssään.

Henkilöstömäärä oli vuoden 2001 aikana keskimäärin 3 676 kokopäiväiseksi muutettuna. Vuoden lopussa konsernin palveluksessa oli 4 525 henkilöä.

Työilmapiiriä ja henkilöstön hyvinvointia kartoittava Terve Organisaatio -tutkimus, joka toteutettiin 1999, uusittiin syksyllä 2001. Kehitys oli myönteistä kaikilla keskeisillä osa-alueilla. Tutkimuksen avulla saatiin esiin vahvuuksia ja kehittämisaalueita, joihin paneudutaan yhdessä henkilöstön kanssa.

Henkilöstö osallistuu toiminnan kehittämiseen ensi sijassa TYTT-ryhmien (Toimintajärjestelmä, Ympäristö, Terveys, Työturvallisuus) ja aloitekäytännön kautta.

Vuonna 2001 otettiin käyttöön ryhmätyömalli, jonka avulla ideoista edetään käytännön toimenpiteisiin. Projektityöskentelyä tehostettiin määrittämällä projektikäytännöt, julkaisemalla projektiopas ja käynnistämällä projektipäällikkökoulutus. Uutena työkaluna otettiin käyttöön sisäinen tietoverkko, jolla edistetään avoimuutta ja reaaliaikaista viestintää.

Henkilöstön osaamista kehitettiin muun muassa tutkintotavoitteisten koulutusohjelmien avulla, jotka tähtäävät esimerkiksi kiinteistönhuoltajan tai ympäristönhuollon ammattitutkintoon. Johtamiskäytäntöjä kehitetään johtamiskoulutusohjelmalla, jossa painotetaan ihmistenjohtamistaitoja. Muita esimiesten koulutusohjelmia ovat johtamisen erikoisammattitutkinto sekä palveluohjaajien kehittämisohjelma, jossa vahvistetaan siivouksen ammattiteknistä osaamista.

Tuotekehitys

Uusien tuotteiden kehittämisen ja nykyisten palveluiden uudistamisen tavoitteena on varmistaa, että yhtiö on kilpailukykyinen ja haluttu yhteistyökumppani kaikilla liiketoiminta-alueillaan. Tuotekehitys kohdistuu yhtiön strategian mukaisten palveluiden kehittämiseen ja tukee osaltaan tavoitteiden saavuttamista. Asiakkaiden tarpeet ja palveluiden käytännön toteutus yhdistetään palveluiden konseptoinnin avulla palvelutuotteiksi. Tavoitteena on kehittää kahdesta neljään uutta palvelutuotetta vuosittain.

Pisimpään käytössä ollut palvelutuote on siivous-tuotelinjan Reilu®-siivous, joka suunniteltiin alun perin toimistosiivoukseen. Tuotekehitystyön ansiosta Reilu®-siivouksen käyttöalue on laajentunut muihin siivouskohteisiin.

Marketpalvelu® on suurten kauppaliikkeiden tarpeisiin perustuva palvelu, joka antaa kauppiaille mahdollisuuden ulkoistaa sekä sisä- että ulkotilojen kiinteistö-, ympäristö- ja toimitilapalvelut yhdelle palveluomittajalle. Marketpalvelun® myynti koko Suomessa aloitettiin vuoden 2001 lopulla.

Palvelukonsepti sähkö- ja elektroniikkaromun (SER) kierrättämiseen esiteltiin IT-messuilla lokakuussa 2001. Euroopan unionin direktiivi edellyttää sähkö- ja elektroniikkaromun kierrätyksen järjestämistä viimeistään vuonna 2005. Lassila & Tikanojan palvelumalli tarjoaa helpon tavan huolehtia sähkö- ja elektroniikkaromusta turvallisesti ja direktiivin vaatimusten mukaisesti jo vuonna 2002.

Tuotekehityksen ohjaus ja valvonta keskitettiin 1.10.2001 alkaen. Aiemmin kukin tuotelinja organisoisi itsenäisesti tuotekehityshankkeiden toteutuksen. Tuotekehityksen johto toimii kiinteässä yhteistyössä liiketoimintajohtojen kanssa hankkeiden valmistelussa ja toteutuksessa.

Osuus
liikevaihdosta
46,0 %

Ympäristöpalvelut

Ympäristöpalvelut on osa logistis-tuotannollista ketjua, jolla jätteet kerätään, kuljetetaan ja prosessoidaan uusioraaka-aineiksi. Prosessoinnin jälkeen raaka-aineet myydään uudelleen hyödynnettäväksi. Näin muodostuu tavarantuotannolle peilikuvateollisuus, joka toteuttaa kestävän kehityksen periaatteita käytännössä.

Ympäristöpalveluiden tuotelinjat ovat jätehuolto ja kierrätyspalvelut.

Palvelut

Jätehuollossa Lassila & Tikanojalla on Suomen laajin toimipisteverkosto, joka hoitaa sekä paikallisten että valtakunnallisten asiakkaiden jätehuollon koko maassa. Asiakkaina ovat liike-, toimisto- ja teollisuuskiinteistöt, suuret kiinteistönomistajat sekä kunnat, asuinkiinteistöt ja rakennusalan yritykset.

Kierrätyspalveluita ovat erilaisten kierrätysmateriaalien keräys ja laitosmainen käsittely sekä toimitus hyötykäyttöön. Palvelut koostuvat kierrätyspolttoaineen valmistuksesta, tietosuojamateriaalien ja sähkö- ja elektroniikkaromun käsittelystä sekä renkaiden, pahvin, paperin, metallin ja muovien kierrätyksestä. Lassila & Tikanojan tuottajavastuuasiakkaat ovat tuotteiden valmistajia ja maahantuojaia tai näiden muodostamia yhteenliittymiä, joiden vastuu jätelain mukaan ulottuu tuotteen eliniän jälkeiseen aikaan.

Bajamaja-palvelu tarjoaa tapahtumien järjestäjille koko ympäristöhuollon WC-palveluista nurmikkosuojiin.

Tuotekauppa

Tuotekauppa harjoittaa ympäristöhuoltoalan tuotteiden tukkukauppaa ja toimii näiden tuotteiden osto-organisaationa palvelutoimialoille. Tuotekauppa osallistuu myös ympäristöhuollon keräilyvälineiden tuotekehitykseen.

L&T Ympäristöpalvelut kattaa koko logistis-tuotannollisen ketjun, jolla jätteet kerätään, kuljetetaan ja käsitellään. Nykyaikaisten jätteiden käsittelylaitosten avulla kasvatetaan jätteiden hyötykäyttöä ja vähennetään kaatopaikalle vietävän jätteen määrää.

Markkinat ja markkina-asema

Jätehuollon ja kierrätyksen markkinat kasvavat vielä pitkään bruttokansantuotteen kasvua nopeammin. Markkinoiden kehitykseen vaikuttaa voimakkaasti ympäristölainsäädäntö Suomessa ja EU:ssa. Suomen valtakunnallisen jätesuunnitelman mukaan jätteistä tulee hyödyntää vuonna 2005 vähintään 70 %, kun hyödyntämistä tällä hetkellä on 40–50 %. Markkinoiden kasvua tukee myös ulkoistamisen lisääntyminen. Ympäristö- ja laatujärjestelmien käyttö lisääntyy edelleen, mikä lisää toimiala- ja yritysosaisten kierrätyspalveluiden sekä koulutus- ja raportointipalveluiden tarvetta. Jätteiden hyötykäyttövelvoitteiden ja kaatopaikkavaatimusten tiukentumisen vuoksi kunnat joutuvat ostamaan palveluina tai rakentamaan itse jätteiden kierrätyslaitoksia ja uusia kaatopaikkoja, samalla kun vanhoja kaatopaikkoja suljetaan.

Lassila & Tikanon markkinaosuus jätehuolto- ja kierrätyspalveluissa on noin 20 % ja se on selvä markkinajohtaja. Yhtiön vahvuksina ovat maanlaajuinen organisaatio sekä koko logistisen ja tuotantoketjun kattava laaja palveluvalikoima.

Vuosi 2001

Ympäristöpalveluiden liikevaihto oli 113,1 miljoonaa euroa ja liikevoitto 13,5 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi 27,2 % ja liikevoitto 60,8 %. Kannattavuuden paraneminen johtui yritysostojen synergiaetujen hyödyntämisestä ja tuotannon tehostamistoimenpiteistä, joissa keskityttiin jätehuollon keräystoiminnan logistiikan parantamiseen ja kaluston käytön optimointiin.

Tuottajavastuupalvelut kehittyivät edelleen myönteisesti. Suomen Rengaskierrätys Oy:n kanssa solmittiin uusi viisivuotissopimus käytettyjen renkaiden talteenotosta ja hyötykäyttöön ohjauksesta koko maassa. Metallipakkaus-ten talteenotto- ja kierrätystoimintaa jatkettiin ja laajennettiin sekä aloitettiin käytöstä poistetun painekyllästetyn puutavaran talteenotto- ja hyötykäyttöjärjestelmän kehittäminen koko Suomeen. Käytöstä poistettujen huonekalujen keräys- ja kierrätystoiminta aloitettiin pääkaupunkiseudulla.

Keravalle valmistui yhtiön ensimmäinen oma kaatopaikka. Se on rakennettu EU-normien mukaan ja täyttää myös vuonna 2005 voimaan tulevat vaatimukset. Kaatopaikalle sijoitetaan vain kierrätyslaitoksen hyödyntämiskelvottomia materiaaleja.

Osuus

liikevaihdosta

32,5 %

Kiinteistöpalvelut

Kiinteistöpalvelut tarjoaa monipuolisia kiinteistöjen ylläpitopalveluja. Tuotelinjat ovat kiinteistöhuolto ja siivous.

Kiinteistöhuollossa asiakaskohteina ovat asuin-, liike-, teollisuus- ja erikoiskiinteistöt. Merkittävimmät sopimuskumppanit ovat isännöitsijätoimistot, instituutionaaliset ja yleishyödylliset kiinteistönomistajat sekä yritykset. Siivouksessa merkittävimmät asiakaskohteet ovat toimisto- ja liikekiinteistöt, teollisuus, kauppaliikkeet ja oppilaitokset sekä julkiset tilat.

Palvelut

Kiinteistöhuolto käsittää teknisen kiinteistöhuollon, ulkoalueiden hoidon, yleisten tilojen siivouksen, teknisen manageerauksen, kiinteistövalvomopalvelut ja raportoinnin sekä laajat kertaluonteiset erikoispalvelut.

Siivouspalvelut tarjoaa erityyppisille asiakasryhmille yksilöllisiä palvelukokonaisuuksia, joihin voi sisältyä siivouksen lisäksi asiakkaan toiveiden mukaisia oheispalveluja, esimerkiksi vahtimestaripalveluja ja postinjakelua.

Kilpailuedut ovat asiakaslähtöisyys, kustannustehokkuus ja monipuolinen palveluvalikoima. Palvelut pyritään konseptimaan asiakasryhmille, joilla on yhtenäiset tarpeet. Esimerkiksi isoille kauppaliikkeille on rakennettu Marketpalvelu® ja toimistoille on suunniteltu Reilu®-siivous.

Markkinat ja markkina-asema

Kiinteistöhuollon kaupallisten markkinoiden osuus kokonaismarkkinoista on noin 20 %, josta noin 40 % on viiden suurimman kiinteistöhuoltoliikkeen hallussa. Siivouspalvelujen markkinat ovat keskittyneet viime vuosina nopeasti; viiden suurimman toimijan liikevaihto on yli puolet kaupallisista markkinoista. Kaupallisten markkinoiden osuus kokonaismarkkinoista on noin 30 %, kun se muualla Euroopassa on yli 50 %. Kiinteistöpalveluiden kaupallisten markkinoiden arvioidaan kasvavan useamman vuoden

Tehokkaalla kiinteistöjen ylläpidolla ja tarkoituksenmukaisella siivouksella käyttökustannuksia pystytään alentamaan merkittävästi. L&T Kiinteistöpalvelut hyödyntää tietoverkkoja reaaliaikaisesti ja kehittää ympäristöystävällisiä ratkaisuja.

ajan kansantalouden kasvua nopeammin, koska teollisuus ja myös osa julkista sektoria on luopumassa omista kiinteistöjen hoidon ja ylläpidon organisaatioistaan.

Lassila & Tikanojan markkinaosuus kiinteistöpalvelumarkkinoista on noin 10 %.

Vuosi 2001

Kiinteistöpalveluiden liikevaihto oli 79,8 miljoonaa euroa ja liikevoitto 7,7 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi 6,7 % ja liikevoitto 60,8 %. Erityisesti siivouspalveluiden liikevoitto parani huomattavasti tuotannon ja johtamisjärjestelmän pitkäjänteisen kehittämisen ansiosta.

Kiinteistöpalvelujen organisaatiota kehitettiin: tulosyksikköjen määrä väheni, kun sekä kiinteistöhuollossa että siivouksessa yksiköjä yhdistettiin suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Rekrytointi ja kehitystoiminta organisoitiin uudeen tavoitteena entistä parempi kentän kokemuksen hyödyntäminen ja mukanaolo kehitysprojekteissa.

Kiinteistöhuollon tuotannon tehostamisen kehitysprojektissa selvitettiin kiinteistöhuollon ydinprosessit ja uudistettiin tuotannon mitoitus-, seuranta-, raportointi- ja ohjausjärjestelmä.

Kiinteistöhuollon operatiivista tuotannonohjausjärjestelmää Kiinteistönettiä® täydennettiin merkittävästi lisäämällä uusia raportteja ja huoltokirja. Loppuvuodesta kiin-

teistöhuollossa otettiin käyttöön kannettavat GPRS-päätelaitteet, joiden avulla huoltomiehet ovat suoraan yhteydessä Kiinteistönettiin®. Myös asiakkaat voivat hyödyntää Kiinteistönetin® reaaliaikaista informaatiota Internetin välityksellä. Sähköisissä työkaluissa Lassila & Tikanoja on selkeästi alan edelläkävijä.

*Osuus
liikevaihdosta
21,5 %*

Teollisuuspalvelut

Teollisuuspalvelut on erikoistunut raskaisiin ja erikoisosaamista vaativiin puhtaanapito- ja saneeraustöihin.

Suurimmat asiakasryhmät ovat teollisuus sekä erityyppiset kiinteistöt. Tuotelinjat ovat ongelmajätehuolto, teollisuuden puhtaanapito, vahinkosaneeraus ja viemärihuolto.

Palvelut

Ongelmajätehuolto toteuttaa asiakkaalle räätälöityjä keräys-, lajittelu- ja käsittelypalveluita sekä ongelmajätehuoltoon liittyvää konsultointia. Pääpaino on keräystoiminnassa, jossa Lassila & Tikanoja on ainoa valtakunnallisesti toimiva yritys. Jätteestä se valmistaa omissa laitoksissaan teollisuuden raaka-aineita ja kierrätyspoltoaineita.

Teollisuuden puhtaanapito tarjoaa tehokasta ja ympäristöystävällistä raskasta pesua ja puhdistusta. Muita työkohteita teollisuuden lisäksi ovat rakennus- ja saneeraustyömaat, telakat, laivat sekä silta- ja tunnelityömaat.

Vahinkosaneeraus minimoi omaisuusvahingot erilaisissa vahinkotilanteissa tulipaloista yksittäisiin vesivahinkoihin, kosteusvaurioihin ja töherryksiin ja saneeraa vahinkokohteen. Palveluihin kuuluu myös sisäilmapalvelu, joka käsittää sisäilman kartoituksen sekä ilmastointikanavien puhdistuksen ja huollon.

Viemärihuolto tekee kiinteistöille ja laitoksille erilaisten kaivojen huoltoa, viemäreiden huuhteluita ja kuvauksia.

Teollisuuspalveluiden markkinat kasvavat ulkoistamisen lisääntyessä. Erikoisosaamisensa sekä monipuolisten ja kattavien palveluidensa ansiosta L&T pystyy palvelemaan vaativimpiakin asiakkaita.

Markkinat ja markkina-asema

Yhä useampi jättemateriaali luokitellaan tulevaisuudessa ongelmajätteeksi, mutta teollisuuden prosessien kehittymisen ansiosta ongelmajätteiden absoluuttinen määrä ei kasva vastaavasti. Selvää kasvupotentiaalia uusissa ongelmajätelajeissa kuitenkin on. Lisäksi asiakkaat jatkavat ongelmajättepalvelujen ulkoistamista.

Teollisuuden puhtaanapidon markkinat kasvavat toimintojen ulkoistamisen ja teollisuustuotannon kasvun myötä. Teollisuus pyrkii vähentämään palveluntoimittajien lukumäärää, siirtämään kehitysvastuuta palvelun tuottajalle ja rakentamaan yhteistyötä kumppanuuspohjalle. Lassila & Tikanojalle monipuolisena toimittajana tämä on positiivinen kehityssuunta.

Vahinkosaneerauksessa tietoisuus kosteuden, homeen ja sisäilman epäpuhtauksien aiheuttamista terveysriskeistä on lisännyt selvästi kuivaus- ja sisäilmapalveluiden kysyntää. Viemärihuollon markkinat ovat olleet kauan varsin vakiintuneet. Haja-asutusalueen jätevesihuollon vaatimusten tiukentuminen tulee kuitenkin lisäämään palvelun kysyntää lähivuosina.

Lassila & Tikanoja on kaikilla teollisuuspalveluiden tuotelinjoilla joko Suomen suurin tai toiseksi suurin toimija.

Vuosi 2001

Teollisuuspalveluiden liikevaihto oli 52,9 miljoonaa euroa ja liikevoitto 5,1 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi 12,4 % ja liikevoitto pieneni 2,8 % johtuen vahinkosaneerauksen ja teollisuuden puhtaanapidon joidenkin yksiköiden ongelmista. Tervehdyttämistoimenpiteet alkavat vaikuttaa kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.

Teollisuuspalveluissa toteutettiin syksyllä perusteellinen organisaatiouudistus. Kustannustehokkuutta parannettiin keskittämällä tuotannon johtoa ja ohjausta, jolloin kalusto ja henkilöstö liikkuvat entistä tehokkaammin ja entistä laajemmalla alueella. Henkilöstölle organisaation eri tasoilla määriteltiin selkeät erikoistumisalueet palveluiden ja pääasiakasryhmien mukaan. Myynnin resursseja vahvistettiin.

Lassila & Tikanoja onnistui kasvattamaan ongelmajätteiden keräystoiminnan liikevaihtoaan. Markkinaosuus kasvoi suhdanteiden heikentymisestä huolimatta. Perusteollisuuden suhdanteiden heikentyminen näkyi lievänä kysynnän vähenemisenä seisokkitöissä.

Hyvästä asiakassuhteesta kasvaa kumppanuus, jonka perustana on pitkäjänteinen yhteistyö, avoimuus ja molemminpuolinen halu kehittää ja kehittyä.

Kokonaispalvelua ja kumppanuutta

Palvelualalla tällä hetkellä vallitseva kehityssuunta on asiakkaiden halu vähentää palveluntoimittajien määrää ja ostaa entistä kattavampia palveluja. Asiakassuhteesta kasvaa kumppanuus, jolle on ominaista yhteistyön jatkuvuus, yhteiset kehittämistavoitteet, laaja keskinäinen informaation vaihto ja toiminnan läpinäkyvyys. Tämä kehitys vahvistaa Lassila & Tikanojan asemaa markkinoilla.

Ympäristöhuollon sekä kiinteistön huollon ja ylläpidon keskittäminen yhdelle asiantuntijayritykselle helpottaa ja nopeuttaa asioiden hoitoa ja tehostaa toimintaa. Lassila & Tikanoja yhdistää eri tuotelinjojensa palveluista tarkoituksenmukaisia palveluketjuja kokonaispalveluksi.

Asiakaskohtainen kokonaispalvelu on yksilöllisesti suunniteltu palvelukokonaisuus, jonka lähtökohtana ovat asiakkaan toiveet ja muuttuvat tarpeet. Kokonaispalvelu sisältää muun muassa siivous-, kiinteistöhuolto- ja ympäristöpalveluiden suunnittelun ja toteutuksen, jätteiden kuljetuksen ja keräysvälineet, informaatioaineiston, opastuksen, koulutuksen ja raportoinnin. Kokonaispalveluun voidaan liittää asiakkaan toivomusten mukaan erilaisia oheispalveluja kuten postin jakamista tai vahtimestari- ja kerrosemäntäpalveluja. Tällaisia räätälöityjä palvelukokonaisuuksia ovat esimerkiksi Nokia Way ja Fortum Way -palvelu. Kokonaispalveluasiakkaalle nimetään oma yhteyshenkilö, joka on vastuussa koko kohteen hoidosta ja on helposti tavoitettavissa.

Konseptiomalla palveluja asiakasryhmille, joilla on yhtenäiset tarpeet, on pystytty parantamaan kustannustehokkuutta. Tällaisia asiakasryhmiä ovat esimerkiksi toimitot ja liikekiinteistöt, isot kauppaliikkeet ja marketit, raskas perusteollisuus ja elintarviketeollisuus. Toimivan palvelukonseptin luominen edellyttää kykyä oivaltaa asiakkaiden todelliset tarpeet sekä taitoa integroida palvelu heidän toimintaprosesseihinsa. Onnistumista voidaan mitata asiakkaan kokemana lisäarvona.

Ympäristömaine on olennainen osa yrityskuvaa. Ympäristöosaaminen on tulevaisuudessa liiketoiminnan välttämätön osa. Lassila & Tikanoja seuraa asiakkaan puolesta ympäristölainsäädännön ja -määräysten muutoksia ja kehittää palveluitaan niiden mukaisiksi. Lisäksi Lassila & Tikanoja tuottaa raportit, joiden avulla asiakasyritys pystyy seuraamaan omien ympäristötavoitteidensa toteutumista ja huolehtimaan lakisääteisistä velvoitteistaan.

Hallituksen toimintakertomus pro forma

Lassila & Tikanoja Oyj merkittiin kaupparekisteriin 30.9.2001 Lassila & Tikanoja Oyj:n (entinen) jakauduttua kahdeksi erilliseksi julkiseksi yhtiöksi, Lassila & Tikanoja Oyj:ksi ja J.W. Suominen Yhtymä Oyj:ksi. Uusien yhtiöiden noteeraus Helsingin Pörssissä alkoi 1.10.2001. Uuteen Lassila & Tikanoja -konserniin kuuluu emoyhtiö Lassila & Tikanoja Oyj sekä Säkkipäivä Oy tytäryhtiöineen.

Painetussa vuosikertomuksessa esitetyt sekä koko vuotta 2001 että vertailuvuotia koskevat taloudelliset tiedot on esitetty pro forma -luvuin. Luvut on laskettu ikään kuin Lassila & Tikanoja Oyj:n (entinen) jakautuminen olisi tullut voimaan jo 1.1.1997. Lassila & Tikanoja Oyj:n virallinen tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen ajalta 30.9.–31.12.2001 on saatavissa yhtiön pääkonttorista viikkoa ennen yhtiökokousta.

Tulos

Konsernin osakekohtainen tulos parani 50,5 % ja oli 0,94 euroa. Liikevaihto kasvoi 16,6 %. Kasvusta noin 10 prosenttiyksikköä oli seurausta vuonna 2000 tehdyistä yritysostoista ja loput noin 7 prosenttiyksikköä oli orgaanista kasvua. Liikevaihdon kasvu hidastui kolmannella vuosineljänneksellä, mutta merkkejä kasvun nopeutumisesta oli nähtävissä viimeisellä vuosineljänneksellä. Toiminnassa keskityttiin vuonna 2000 tehtyjen yritysostojen synergiaetujen hyödyntämiseen ja kannattavuuden parantamiseen. Nämä tavoitteet saavutettiin. Liikevoitto parani merkittävästi, mutta kehitys vaihteli toimialoittain.

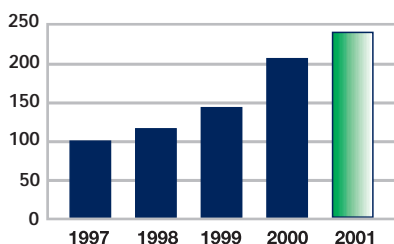
Ympäristöpalveluiden liikevaihto kasvoi 27,2 % ja liikevoitto 60,8 %. Kannattavuuden paraneminen johtui yritysostojen synergiaetujen hyödyntämisestä ja tuotannon tehostamistoimenpiteistä. Pällekkäisiä ajoreittejä yhdistä-

mällä ja kahdessa vuorossa ajamista lisäämällä parannettiin tuotannon tehokkuutta ja voitiin vähentää käytössä olevien ajoneuvojen lukumäärää. Synergiaedut vuonna 2000 tehdyistä yritysostoista ovat nyt toteutuneet. Viimeisellä neljänneksellä tehtiin uusi operaattorisopimus kestopuun tuottajien kanssa kestopuun keräämisestä. Ympäristöhuollon tuotekaupan luvut on sisällytetty ympäristöpalvelujen toimialaan.

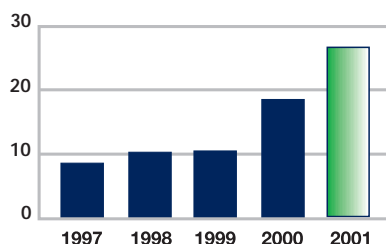
Kiinteistöpalveluiden liikevaihto kasvoi 6,7 % ja liikevoitto 60,8 %. Erityisesti siivouspalveluiden liikevoitto parani huomattavasti tuotannon ja johtamisjärjestelmän pitkäjänteisen kehittämisen ansiosta. Kiinteistöhuollossa aloitettiin alkuvuodesta tuotannon tehostamisprojekti, johon pohjautuvat toimenpiteet jatkuvat edelleen.

Teollisuuspalveluiden liikevaihto kasvoi 12,4 %. Kasvu tuli ongelmajätehuollosta ja viemärihuollosta. Liikevoitto pieni 2,8 % vahinkosaneerauksen ja teollisuuden puhtaanapidon joidenkin yksiköiden ongelmista johtuen. Tervehdyttämistoimenpiteet alkavat vaikuttaa kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Teollisuuspalveluiden organisaatio uudistettiin perusteellisesti syyskuussa keskittämällä tuotannon johtoa ja ohjausta resurssien käytön tehostamiseksi. Myynnin resursseja vahvistettiin loppuvuonna. Strategisesti tärkeässä raskaan teollisuuden asiakassegmentissä solmittiin uusi metalliteollisuuden kokonaispalvelusopimus.

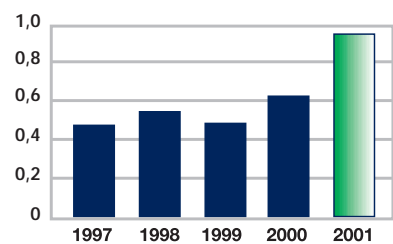
Liikevaihto, milj. €

Liikevoitto, milj. €

Tulos/osake, €

Liikevaihto

1 000 €	2001	2000	Muutos
	1.1. - 31.12.	1.1. - 31.12.	%
Ympäristöpalvelut	113 087	88 887	27,2
Kiinteistöpalvelut	79 836	74 849	6,7
Teollisuuspalvelut	52 895	47 048	12,4
Yhteensä	245 818	210 784	16,6

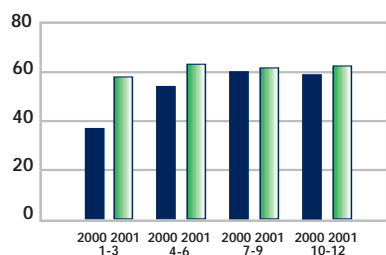
Liikevoitto

	2001		2000	
	1 000 €	%	1 000 €	%
Ympäristöpalvelut	13 515	12,0	8 404	9,5
Kiinteistöpalvelut	7 659	9,6	4 762	6,4
Teollisuuspalvelut	5 114	9,7	5 259	11,2
Yhteensä	26 288	10,7	18 425	8,7

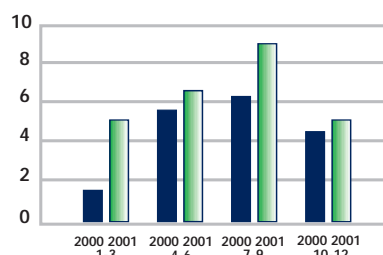
Tulos vuosineljänneksittäin

1 000 €	IV/2001	III/2001	II/2001	I/2001	IV/2000	III/2000	II/2000	I/2000
Liikevaihto								
Ympäristöpalvelut	28 959	28 681	29 157	26 290	27 106	27 683	22 936	11 162
Kiinteistöpalvelut	20 246	19 680	19 609	20 301	18 729	18 405	18 896	18 819
Teollisuuspalvelut	13 344	13 476	14 553	11 522	13 416	14 227	12 365	7 040
	62 549	61 837	63 319	58 113	59 251	60 315	54 197	37 021
Liikevoitto								
Ympäristöpalvelut	2 574	4 218	3 371	3 352	1 762	2 607	3 060	975
Kiinteistöpalvelut	1 700	2 994	1 338	1 627	1 841	1 512	609	800
Teollisuuspalvelut	964	1 934	1 988	228	1 037	2 317	2 125	-220
	5 238	9 146	6 697	5 207	4 640	6 436	5 794	1 555
Nettorahoituskulut	-931	-1 334	-1 178	-1 351	-1 169	-1 323	-1 013	-99
Voitto ennen satunnaisia eriä	4 307	7 812	5 519	3 856	3 471	5 113	4 781	1 456
Liikevoittoprosentit								
Ympäristöpalvelut	8,9	14,7	11,6	12,8	6,5	9,4	13,3	8,7
Kiinteistöpalvelut	8,4	15,2	6,8	8,0	9,8	8,2	3,2	4,3
Teollisuuspalvelut	7,2	14,4	13,7	2,0	7,7	16,3	17,2	-3,1
Lassila & Tikanoja -konserni	8,4	14,8	10,6	9,0	7,8	10,7	10,7	4,2

Liikevaihto vuosineljänneksittäin, milj. €

Liikevoitto vuosineljänneksittäin, milj. €

Bruttoinvestoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat 14,8 miljoonaa euroa, kun ne vuotta aiemmin olivat 136,4 miljoonaa euroa. Investoinnit kohdistuivat pääosin kaluston uusimiseen ja tuotannollisten toimitilojen rakentamiseen. Vuoden viimeisellä neljänneksellä tehtiin kaksi pientä yritysostoa. Poistot (22,0 milj.euroa) olivat merkittävästi investointeja suuremmat.

Investoinnit taseryhmittäin

Milj. €	2001	2000
Kiinteistöt	3,5	6,8
Koneet ja kalusto	9,1	36,4
Muut aineelliset hyödykkeet	0,6	12,8
Arvopaperit ja liikearvot	1,2	78,8
Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot	0,4	1,6
Yhteensä	14,8	136,4

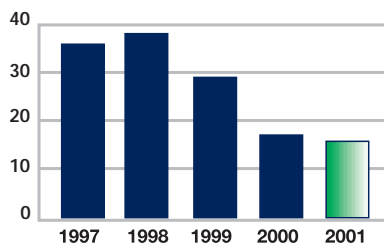
Sijoitettu pääoma

Konsernin sijoitettu pääoma on taseesta laskien kehittynyt seuraavasti:

1 000 €	31.12.2001	31.12.2000
Pysyvät vastaavat	166 538	174 845
Vaihtuvat vastaavat	42 578	39 692
Laskennallinen verovelka	-4 957	-6 253
Ostovelat	-9 619	-7 856
Siirtovelat	-4 440	-5 111
Muut korottomat velat	-24 537	-26 347
Sijoitettu pääoma	165 563	168 969

Sijoitettu pääoma aleni vuoden aikana 3,4 miljoonaa euroa eli 2,0 %. Sijoitetun pääoman kiertonopeus oli 1,5. Vuotta aiemmin se oli 1,2.

Sijoitetun pääoman tuotto, %

Rahoitus

Korollista vierasta pääomaa oli 9,3 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisen tilikauden päättyessä. Nettorahoituskulut olivat 2,0 % liikevaihdosta ja 18,2 % liikevoitosta. Käyttöpääomasta vapautui 0,7 miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 38,1 % (33,9 %) ja gearing-prosentti 91,9 (126,0). Investoinnit rahoitettiin liiketoiminnan kassavirralla. Maksuvalmius oli hyvä.

Tuotekehitys

Konsernin tuotekehityksen tehtävänä on uusien tuotteiden kehittäminen ja nykyisten palveluiden uudistaminen. Kehityspanokset ovat sisällyneet erittelemättöminä normaaleihin liiketoimintakuluihin, koska tuotelinjat ovat organisoineet itsenäisesti tuotekehityshankkeiden toteutuksen. Tuotekehityksen ohjaus ja valvonta keskitettiin syksyllä 2001, mikä mahdollistaa tuotekehityskustannusten erillisen seurannan tulevaisuudessa.

Henkilöstö

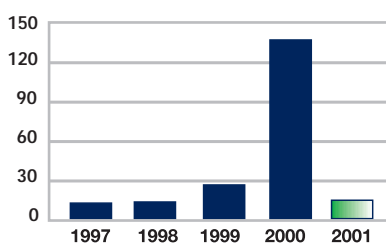
Henkilöstömäärä oli vuoden 2001 aikana keskimäärin 3 676 kokopäiväiseksi muutettuna. Vuoden lopussa konsernin palveluksessa oli 4 525 henkilöä.

Muutokset konsernirakenteessa

Konserniin ostettiin Servisec Oy:n koko osakekanta sekä JT-Lännän Huolto Oy:n ja PC-Air Oy:n liiketoiminnat.

Royal Clean Oy fuusioitiin Säkkipäline Oy:öön, Saimaan Teollisuuspuhdistus Oy ja Maraoil Oy Säkkipäline Puhtaanapito Oy:öön sekä Säkkipäline Puhtaanapito Oy Säkkipäline Oy:öön.

Investoinnit, milj. €

Yhtiön osakkeet

Lassila & Tikanoja Oyj:n osakkeita vaihdettiin 1.10.–31.12.2001 Helsingin Pörssissä 859 582 kappaletta, mikä on 5,4 % osakkeiden lukumäärästä. Kaupantekokurssi vaihteli 12,00 ja 18,50 euron välillä. Viimeinen kaupantekokurssi oli 18,00 euroa. Yhtiön osakekannan markkina-arvo 31.12.2001 oli 284,9 miljoonaa euroa.

Yhteenveto muista AML 2:7:n mukaisista pörssitiedotteista

4.10.2001 yhtiö tiedotti, että hallitus päätti ryhtyä valmistelemaan Säkkipäivä Oy:n fuusioimista emoyhtiönsä Lassila & Tikanoja Oyj:öön. Fuusion on suunniteltu toteutuvan 1.4.2002. Hallitus hyväksyi sulautumissuunnitelman 31.10.2001.

Voitonjako

Yhtiön tulos/osake oli 0,94 euroa. Yhtiön hallitus esittää 9.4.2002 pidettävälle yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 0,60 euroa osakkeelta. Jaettavan osingon määrä on 9 495 784,80 euroa. Ehdotettu osinko on 64,1 % osakekohtaisesta tuloksesta.

Näkymät vuodelle 2002

Konsernin palvelujen kysyntä kasvaa pitkällä aikavälillä bruttokansantuotetta nopeammin. Tämä johtuu lisääntyneestä kiinnostuksesta ympäristöasioihin, lainsäädännön vaatimuksista ja ulkoistamiskehityksen jatkumisesta. Ala on selvästi keskimääräistä vähäsyklisempi. Vaihtelut vuoden sisällä ovat sen sijaan merkittäviä.

Markkinoilla on edelleen lievää epävarmuutta, joka on tosin ollut vähenemässä. Liikevaihdon arvioidaan kasvavan vakaasti. Pitkän aikavälin kasvutavoitteen (yli 10 %) toteutuminen alkaneena vuonna on riippuvainen mahdollisten yritysostojen ajoittumisesta. Tuloksen odotetaan kehittyvän myönteisesti. Panostusta markkinointiin lisätään.

Konsernituloslaskelma pro forma

1.1. - 31.12. 1 000 €	2001	%	2000	%	Liitetieto
Liikevaihto	245 818	100,0	210 784	100,0	1
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-201 853		-174 547		
Bruttokate	43 965	17,9	36 237	17,2	
Myynnin ja markkinoinnin kulut	-5 447		-5 732		
Hallinnon kulut	-7 294		-8 233		
Liiketoiminnan muut tuotot	1 076		853		4
Liiketoiminnan muut kulut	-513		-525		
Liikevoitto ennen liikearvon poistoja	31 787	12,9	22 600	10,7	
Liikearvon poistot	-5 499		-4 175		
Liikevoitto	26 288	10,7	18 425	8,7	2,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-4 794	-2,0	-3 604	-1,7	5
Voitto ennen veroja	21 494	8,7	14 821	7,0	
Tuloverot	-6 674	-2,7	-4 937	-2,3	6
Vähemmistöosuudet	24		-24		
Tilikauden voitto	14 844	6,0	9 860	4,7	

Konsernitase pro forma

31.12. 1 000 €	2001	%	2000	%	Liitetieto
VASTAAVAA					
Pysyvät vastaavat					
Aineettomat hyödykkeet					7
Aineettomat oikeudet	39		62		
Liikearvo	79 514		84 780		
Muut pitkävaikutteiset menot	2 019		2 011		
Ennakkomaksut	35				
	81 607	39,0	86 853	40,5	
Aineelliset hyödykkeet					8
Maa-alueet	3 339		3 341		
Rakennukset ja rakennelmat	21 040		22 030		
Koneet ja kalusto	49 310		54 996		
Muut aineelliset hyödykkeet	3 249		3 260		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 598		1 868		
	81 536	39,0	85 495	39,9	
Sijoitukset					9
Osakkuusyritysten osakkeet	215		179		
Muut osakkeet ja osuudet	3 180		2 318		
	3 395	1,6	2 497	1,2	
Pysyvät vastaavat yhteensä	166 538	79,6	174 845	81,6	
Vaihtuvat vastaavat					
Vaihto-omaisuus					
Valmiit tuotteet/Tavarat	1 618		2 345		
Muu vaihto-omaisuus	108		50		
	1 726	0,8	2 395	1,1	
Pitkäaikaiset saamiset					
Lainasaamiset	1		20		
Lyhytaikaiset saamiset					10
Myyntisaamiset	24 631		22 652		
Lainasaamiset			4		
Muut saamiset	169		75		
Siirtosaamiset	3 746		11 400		
	28 546	13,7	34 131	15,8	
Rahat ja pankkisaamiset	12 305	5,9	3 145	1,5	
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	42 578	20,4	39 691	18,4	
Vastaavaa yhteensä	209 116	100,0	214 536	100,0	

31.12. 1 000 €	2001	%	2000	%	Liitetieto
VASTATTAVAA					
Oma pääoma					11,12
Osakepääoma	7 913		7 913		
Ylikurssirahasto	7 518		7 518		
Edellisten tilikausien voitto	49 318		47 370		
Tilikauden voitto	14 844		9 860		
Oma pääoma yhteensä	79 593	38,1	72 661	34,0	
Vähemmistöosuudet			24		
Pakolliset varaukset	526	0,2	1 570	0,7	13
Vieras pääoma					
Laskennallinen verovelka	4 957	2,4	6 253	2,9	12
Pitkäaikainen					14
Lainat rahoituslaitoksilta	75 512		84 854		
Saadut ennakot	2		78		
Muut velat	720		720		
Lyhytaikainen	76 234	36,4	85 652	39,9	
Lainat rahoituslaitoksilta	9 211		9 140		
Saadut ennakot	1				
Ostovelat	9 619		7 856		
Muut velat	24 534		26 269		
Siirtovelat	4 441		5 111		
Vieras pääoma yhteensä	128 997	61,7	140 281	65,3	
Vastattavaa yhteensä	209 116	100,0	214 536	100,0	

Konsernin rahoituslaskelma pro forma

1 000 €	2001	2000
Liiketoiminta		
Liikevoitto	26 288	18 425
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	21 962	17 651
Muut oikaisut	-478	-542
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	47 772	35 534
Käyttö pääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys/vähennys	1 768	-3 865
Vaihto-omaisuuden lisäys/vähennys	670	-197
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys/vähennys	-1 719	-1 675
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	48 491	29 797
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-5 207	-3 697
Saadut korot liiketoiminnasta	232	80
Maksetut välittömät verot	-2 794	-4 912
Liiketoiminnan rahavirta	40 722	21 268
Investoinnit		
Investoinnit konserniyrityksiin	-316	-116 502
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-14 704	-12 371
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	1 570	1 279
Investoinnit muihin sijoituksiin	-951	-1 036
Luovutustulot muista sijoituksista	58	85
Saadut osingot investoinneista	9	8
Investointien rahavirta	-14 334	-128 537
Rahoitus		
Pitkäaikaisten lainojen nostot		85 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-9 315	-2 045
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-7 913	-7 913
Rahoituksen rahavirta	-17 228	75 042
Rahavarojen muutos	9 160	-32 227
Rahavarat 1.1.	3 145	35 372
Rahavarat 31.12.	12 305	3 145
Rahoituslaskelman erät eivät ole suoraan johdettavissa taseista mm. hankittujen uusien tytäryritysten takia.		
Lisätiedot ostetuista konserniyrityksistä ja liiketoiminnoista:		
Rahat ja pankkisaamiset	205	880
Vaihto-omaisuus		290
Saamiset	166	11 442
Liikearvo	237	82 866
Muu käyttöomaisuus	77	39 295
Lyhytaikainen vieras pääoma	-164	-14 131
Pitkäaikainen vieras pääoma		-777
Laskennallinen verovelka/verosaaminen		917
Pakollinen varaus		-3 400
Hankintahinta	521	117 382
./.. Rahavarat	-205	-880
Investoinnit konserniyrityksiin	316	116 502

Tilinpäätöksen liitetiedot

Pro forma -tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Lassila & Tikanoja -konserni syntyi Lassila & Tikanoja Oyj:n (ent.) jakautumisessa 30.9.2001. Vuodelta 2001 on laadittu virallinen tilinpäätös uuden Lassila & Tikanoja Oyj:n ensimmäiseltä tilikaudelta 30.9.–31.12.2001 sekä pro forma -tilinpäätös konsernista vertailutietoineen kaudelta 1.1.–31.12.2001. Pro forma -luvut on laskettu ikään kuin Lassila & Tikanoja Oyj:n jakautuminen olisi tullut voimaan 1.1.1997. Lassila & Tikanoja Oyj:n virallisen tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen 30.9.–31.12.2001 luvut ovat nähtävillä Lassila & Tikanoja Oyj:n www-sivuilla osoitteessa www.lassila-tikanoja.fi viikkoa ennen yhtiökokousta.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Laajuus

Konsernitilinpäätöksessä ovat mukana ne yhtiöt, joissa Lassila & Tikanoja Oyj:llä oli tilikaudella suoraan tai välillisesti enemmän kuin 50 % osakkeista. Säkkipäiväline-alakonsernista ei ole laadittu erillistä konsernitilinpäätöstä. Yhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä omistuksen loppuun. Konsernin emoyhtiö Lassila & Tikanoja Oyj on konsernin hallintoyhtiö. Tarkemmat tiedot konserniin kuuluvista yrityksistä ovat liitetiedoissa sivulla 28.

Sisäinen osakkeenomistus

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Säkkipäiväline Oy:n osakkeiden hankintameno koostuu rahasuorituksesta ja suunnatun annin nimellisarvosta. Tytäryhtiöiden hankintahinnasta on vähennetty yhtiön hankintahetken oma pääoma mukaan lukien verovelalla vähennetyt varaukset. Näin syntyvän tase-erille kohdistamattoman liikearvon poisto-aika vaihtelee 10–20 vuoteen. Liikearvo muodostuu ammattitaidosta ja markkinaosuudesta, joiden on katsottu tuottavan tuloa pidempään, ja se poistetaan kymmenessä vuodessa. WM Ympäristöpalvelut Oy:n kaupassa syntyneen liikearvon poisto-aika on 20 vuotta, koska se liittyy merkittävän markkina-aseman hankkimiseen. Samoja periaatteita on noudatettu soveltuvin osin myös liiketoimintakaupoista syntyneisiin liikearvoihin.

Vähemmistöosuudet on erotettu omasta pääomasta ja tuloksesta sekä esitetty taseessa omana eräänä.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat, sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Tytäryhtiöiden sulautuminen ja purkautuminen

Tytäryhtiöfuusioiden ja tytäryhtiön purkautumisella ei ole ollut vaikutusta konsernin vapaaseen omaan pääomaan.

Pakolliset varaukset

WM Ympäristöpalvelut Oy:n (nyk. Säkkipäiväline Ympäristöpalvelut Oy, selvitystilassa) hankintahetkellä on laskettu pakollinen varaus ostetun yrityksen ja Säkkipäivälineen toimintojen yhdistämiskustannuksista. Tämä yhdistämiskustannusvaraus on esitetty taseessa pakollisena varauksena, jota on tulotettu yhdistämiskustannuksia vastaan. Jäljellä olevalla osuudella varaudutaan eräisiin avoinna oleviin kustannuksiin. Varauksesta on kirjattu laskennallinen verosaaminen, joka pienentää konsernin laskennallista verovelkaa.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Tilinpäätössiirtojen kertymä on merkitty konsernitaseeseen jaettu- na omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä sen muutos konsernituloslaskelmaan jaettuina laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen. Laskennallinen verovelka on laskettu käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa ja esitetty taseessa omana eränä vieraassa pääomassa. Laskennallisesta verovelasta on vähennetty laskennallinen verosaaminen ja verovelka on esitetty taseessa nettomääräisenä.

Tuloverot

Säkkipäiväline Ympäristöpalvelut Oy on asetettu vapaaehtoiseen selvitystilaan ja yhtiön liiketoiminta on siirretty ennakkojako-osana osakkaalle Säkkipäiväline Puhtaanapito Oy:lle. Säkkipäiväline Puhtaanapito Oy:n konserniverokeskukselta saaman ennakkotiedon mukaan purkutappio on yhtiön tuloverotuksessa vähennyskelpoinen. Myös purkautuva yhtiö Säkkipäiväline Ympäristöpalvelut Oy on saanut Uudenmaan veroviraston yritysveroimistosta ennakkotiedon purun verokohtelusta. Verosiamies on varannut itselleen oikeuden hakea muutosta ennakkotiedon mukaisesti toimitettaviin verotuksiin.

Konsernin tuloslaskelmaan sisältyvät konserniyhtiöiden tulosten perusteella määräytyvät suoriteperusteiset verot sekä tilinpäätössiirtojen kertymästä laskettu verovelan muutos. Tytäryhtiöiden osingonjakoon liittyvä yhtiöveron hyvitys on konsernituloslaskelmassa vähennetty tilikauden veroista. Kiinteistöjen arvonorotuksista myyntitilanteessa mahdollisesti syntyvää verovelkaa ei ole kirjattu tilinpäätökseen.

Kirjanpidon ja verotuksen välisistä eroista on kirjattu laskennallinen verosaaminen ja verovelka.

Osakkuusyritykset

Osakkuusyritykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä.

ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen välittömään hankintamenuon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina taloudellisen pitoajan perusteella alkuperäisestä hankintahinnasta. Vuotuiset poistoajat ovat:

Rakennukset ja rakennelmat	5 – 25 vuotta
Kuljetusvälineet	6 – 8 vuotta
Koneet ja kalusto	4 – 10 vuotta
Liikearvot	10 – 20 vuotta
Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot	5 – 10 vuotta

Käytettynä ostettujen koneiden ja kaluston poistoajat ovat puolet yllämainituista ajoista. Tilikauden aikana hankitun käyttöomaisuuden poistot on laskettu käyttöönnotosta lähtien. Maa-alueista ja arvonorotuksista ei ole tehty poistoja. Maa-alueiden ja rakennusten arvoja on korotettu viimeksi vuonna 1987. Muut pitkävaikutteiset menot ovat vuokratilojen peruserävarauskuluja ja vuokratonttien maanrakennustöitä.

Leasing-vuokrat on käsitelty vuosikuluina.

Konserniliikearvot ja liikearvot on esitetty yhtenä eränä taseessa rivillä liikearvot sekä niiden poistot tuloslaskelmassa yhdessä rivillä liikearvon poistot.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on arvostettu taseessa fifo-periaatteen mukaisesti hankinnasta ja valmistuksesta johtuneiden muuttuvien menojen tai tätä alemman todennäköisen jälleenhankinta- tai myyntihinnan määräisenä. Välillisiä kustannuksia ei ole aktivoitu.

Liikevaihto

Myyntituotoista on vähennetty myynnin välilliset verot, annetut alennukset sekä myynnin kurssierot. Myyntirahdit ja muut myynti- ja toimituskulut on käsitelty luonteensa mukaisesti hankinnan tai myynnin kuluina. Luottotappiot on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin.

Emoyhtiön kiinteistöstä saadut vuokratuotot on kirjattu liikevaihtoon. Siitä aiheutuvat kustannukset on kirjattu hankinnan ja valmistuksen kuluihin.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu kuluksi.

Eläkemenojen jaksotus

Konserniyhtiöiden palveluksessa olevien henkilöiden lakisääteinen eläketurva on hoidettu eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkevakuutusmaksut on jaksotettu vastaamaan suoriteperusteisia palkkoja.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu tapahtumapäivän kursseihin. Valuuttamääräiset saamiset ja velat on muunnettu euroiksi käyttäen tilinpäätöspäivän Euroopan Keskuspankin keskkurssia. Kurssierot on merkitty tuloslaskelmaan.

PRO FORMA -LASKELMISSA KÄYTETYT LASKENTAPERIAATTEET

Tilikausien 1997-2001 uutta Lassila & Tikanoja -konsernia koskevat pro forma -laskelmat perustuvat Lassila & Tikanoja -yhtymän tilinpäätöksiin ajalta 1.1.1997-30.9.2001 sekä uuden Lassila & Tikanoja -konsernin tilinpäätökseen ajalta 30.9.-31.12.2001. Uuteen Lassila & Tikanoja -konserniin on yhdistelty jakautumissuunnitelman mukaiset yhtiöt. Konsernitiilinpäätökset on laadittu siten, että syntyvien uusien konsernien yhteenlasketut omat pääomat vastaavat jakautuvan konsernin omaa pääomaa 30.09.2001.

Emoyhtiön taseena on käytetty jakautumissuunnitelman mukaista tasetta. Sisäiset eliminoinnit on tehty vastaamaan jakautumisen jälkeistä konsernirakennetta. Osingoiksi on laskettu puolet Lassila & Tikanoja Oyj:n (entinen) vuoden 2000 osingoista. Yksityiskohtaisemmin pro forma -laskentaa on selvitetty jakautumis/tarjousesitteessä 1.3.2001, täydennetty 26.9.2001.

1. Liikevaihto

1 000 €	2001	%	2000	%
Liikevaihto toimialoittain				
Ympäristöpalvelut	113 087	46,0	88 887	42,2
Kiinteistöpalvelut	79 836	32,5	74 849	35,5
Teollisuuspalvelut	52 895	21,5	47 048	22,3
Yhteensä	245 818	100,0	210 784	100,0
Liikevaihto markkina-alueittain				
Suomi	244 865	99,6	210 207	99,8
Muut Pohjoismaat	383	0,2	94	
Muut EU-maat	148	0,1	235	0,1
Muu Eurooppa	351	0,1	248	0,1
Muut maat	71			
Yhteensä	245 818	100,0	210 784	100,0

2. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

Henkilökunta keskimäärin		
Toimihenkilöt	646	571
Työntekijät	3 030	2 857
Yhteensä	3 676	3 428
Tilikauden henkilöstökulut 1 000 €		
Palkat ja palkkiot	79 780	71 634
Eläkekulut	12 401	10 981
Muut henkilösivukulut	6 346	6 602
Yhteensä	98 527	89 217
Johdon palkat ja palkkiot		
Hallitusten jäsenet ja toimitusjohtaja	172	

Hallituksen puheenjohtajalla ja konsernin toimitusjohtajalla on lakisääteiset eläkevakuutukset.

Hallituksen puheenjohtajalla on eläkesopimus, joka koskee tapausta, että hänen tehtävänsä päätömisena puheenjohtajana lakkaa ennen lakisääteistä eläkeikää. Emoyhtiön hallituksen muilla jäsenillä ei ole eläkesopimuksia yhtiön kanssa. Toimitusjohtajalla on sopimus, joka mahdollistaa eläkkeelle siirtymisen 60-vuotiaana.

Konserniyhtiöiden lähipiiriin kuuluville henkilöille ei ole myönnetty lainoja.

3. Poistot

Toimintokohtaiset poistot		
Hankinnan ja valmistuksen poistot	14 482	11 752
Myynnin ja markkinoinnin poistot	458	484
Hallinnon poistot	1 523	1 240
Liikearvon poistot	5 499	4 175
Yhteensä	21 962	17 651

Tase-eräkohtainen poistoerittely sisältyy kohtiin aineettomat ja aineelliset hyödykkeet.

4. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muut tuotot		
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	634	621
Osakkeiden myyntivoitot	19	32
Vuokratuotot	56	115
Luottotappioiden palautukset	80	18
Muut	244	33
	1 033	819
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta	43	34
Yhteensä	1 076	853
Liiketoiminnan muut kulut		
Käyttöomaisuuden myynti- ja romutustappiot	167	127
Osakkeiden myyntitappiot	15	
Luottotappiot	298	347
Muut	33	51
Yhteensä	513	525

5. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 €	2001	2000
Osinkotuotot	12	12
Muut korko- ja rahoitustuotot	250	80
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-5 056	-3 696
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-4 794	-3 604
Rahoitustuotot ja -kulut sisältävät:		
Korkotuottoja	250	80
Korkokuluja	5 036	3 589
Kurssieroja (netto)	-2	

Kurssierot ovat rahoitustoiminnan kurssieroja. Kurssierojen negatiivinen nettomäärä sisältyy tuloslaskelman erään korkokulut ja muut rahoituskulut. Myynneistä ja ostoista syntyneet kurssierot on kirjattu joko myynnin tai ostojen oikaisueriksi.

6. Tuloverot

1 000 €	2001	2000
Tuloverot tilikaudelta varsinaisesta toiminnasta	6 029	669
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	1 941	-7
Laskennallisen verovelan muutos*	-1 296	4 275
Yhteensä	6 674	4 937
* Laskennallisen verovelan ja saatavan muutos		
Tilinpäätössiirroista	-87	970
Jaksotuseroista	620	2 773
Yhdistelytoimenpiteistä	-1 829	532
Yhteensä	-1 296	4 275

7. Aineettomat hyödykkeet

1 000 €	Aineettomat oikeudet	Liike-arvo	Muut pitkävaik. menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	79	115 465	3 438		118 982
Lisäykset	17	317	335	35	704
Vähennykset	-38	-78	-105		-221
Siirrot erien välillä	1		17		18
Hankintameno 31.12.	59	115 704	3 685	35	119 483
Kertyneet poistot 1.1.	-16	-30 686	-1 427		-32 129
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			105		105
Tilikauden poistot	-4	-5 504	-344		-5 852
Kertyneet poistot 31.12.	-20	-36 190	-1 666		-37 876
Kirjanpitoarvo yhteensä	39	79 514	2 019	35	81 607

8. Aineelliset hyödykkeet

1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 139	23 151	107 350	6 257	1 867	140 764
Lisäykset	55	1 018	7 766	522	3 859	13 220
Vähennykset	-57	-697	-4 059	-41		-4 854
Siirrot erien välillä		12	454	642	-1 128	-20
Hankintameno 31.12.	2 137	23 484	111 511	7 380	4 598	149 110
Kertyneet poistot 1.1.		-3 177	-52 354	-2 996		-58 527
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		126	3 697	41		3 864
Tilikauden poistot		-1 449	-13 544	-1 176		-16 169
Kertyneet poistot 31.12.		-4 500	-62 201	-4 131		-70 832
Arvonkorotukset 1.1. ja 31.12.	1 202	2 056				3 258
Kirjanpitoarvo yhteensä	3 339	21 040	49 310	3 249	4 598	81 536
Tuotantokoneiden ja laitteiden tasearvo 31.12.			44 801			

9. Sijoitukset

1 000 €	Osuudet omistusyhteys- yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	146	2 352	2 498
Lisäykset		882	882
Vähennykset		-54	-54
Hankintameno 31.12.	146	3 180	3 326
Pääomaokaisu 1.1.	33		33
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta	36		36
Pääomaokaisu 31.12.	69		69
Kirjanpitoarvo yhteensä	215	3 180	3 395

Konserniyritykset

	Osuus yhtiön osakkeista %	äänimää- räästä %
Säkkiväline Oy, Helsinki	100,0	100,0
Tytäryhtiön kautta omistettut:		
EM-business Oy, Helsinki	100,0	100,0
Kanta-Hämeen Ympäristöyhtiö Oy, Helsinki	100,0	100,0
Kiinteistö Oy Meritonntu, Espoo	100,0	100,0
Kiinteistö Oy Tampereen Sarankulma, Helsinki	100,0	100,0
Kiinteistö Oy Vantaan Valimotie 33, Vantaa	100,0	100,0
Servisec Oy, Helsinki	100,0	100,0
SV Vedenkierrätys Oy, Lahti	50,1	50,0
Säkkiväline Kalusto Oy, Helsinki	100,0	100,0
Säkkiväline Palvelu Oy, Helsinki	100,0	100,0
Säkkiväline Ympäristöhuolto Oy, Helsinki	100,0	100,0
Säkkiväline Ympäristöpalvelut Oy, Helsinki	100,0	100,0

Osakkuusyhtiöt

Tytäryhtiön kautta omistettut:		
Suomen Keräystuote Oy, Tampere	25,6	25,6
RL-Huolinta Oy, Mikkeli	33,3	33,3
Rodnik Ltd, Pietari, Venäjä	35,0	35,0

Osakkuusyritykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä.

10. Saamiset

1 000 €	2001	2000
Siirtosaamiset		
Korot	18	
Kela, työterveyshuollon korvaukset	459	417
Lakisääteiset henkilövakuutukset	1 809	948
Vakuutukset	132	152
Välilliset verot	1 211	4 881
Välittömät verot	71	4 092
Muut	46	910
Yhteensä	3 746	11 400

11. Oma pääoma

1 000 €	2001	2000
Osakepääoma 1.1. ja 31.12.	7 913	7 913
Ylikurssirahasto 1.1. ja 31.12.	7 518	7 518
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	57 231	55 283
<u>Osingonjako</u>	<u>-7 913</u>	<u>-7 913</u>
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	49 318	47 370
Tilikauden voitto	14 844	9 860
Oma pääoma 31.12.	79 593	72 661
Laskelma voitonjako- kelpoisista varoista		
Edellisten tilikausien voitto	49 318	47 370
Tilikauden voitto	14 844	9 860
Kertyneestä poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista omaan pääomaan merkitty osuus	-2 179	-2 392
Voitonjakokelpoisia varoja	61 983	54 838

12. Konsernin tilinpäätössiirtojen kertymä ja verovelka

1 000 €	31.12.2001	Muutos	1.1.2001
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Kertynyt poistoero	13 270	-300	13 570
Laskennallinen verovelka	-3 848	87	-3 935
Tytäryhtiöiden hankintahetken oman pääoman osuus	-7 243		-7 243
Omaan pääomaan siirretty osuus	2 179	-213	2 392
Laskennallinen vero- saaminen ja verovelka			
Tilinpäätössiirroista	3 848	-87	3 935
Jaksotuseroista	1 442	620	822
Yhdistelytoimenpiteistä	-333	-1 829	1 496
Verovelka yhteensä	4 957	-1 296	6 253

13. Pakolliset varaukset

1 000 €	2001	2000
Muut pakolliset varaukset	526	1 570

WM Ympäristöpalvelut Oy:n hankintahetkellä laskettu pakollinen varaus ostetun yrityksen ja Säkkivälineen toimintojen yhdistämiskustannuksista. Jäljellä olevalla osuudella varaudutaan eräisiin avoimena oleviin kustannuksiin.

14. Vieras pääoma

1 000 €	2002*)	2003	2004	2005
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset lähivuosina				
Lainat rahoituslaitoksilta	9 211	9 211	9 195	56 844

*) Taseessa lyhytaikaisessa vieraassa pääomassa

1 000 €	2001	2000
Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua		
Lainat rahoituslaitoksilta	261	57 214
Korottomat velat		
Pitkäaikaiset	4 959	6 331
Lyhytaikaiset	38 594	39 235
Yhteensä	43 553	45 566
Siirtovelat		
Korot	732	884
Jätteenkäsittelymaksut	1 817	2 644
Muut jaksotetut kulut	1 892	1 583
Yhteensä	4 441	5 111

15. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

1 000 €	2001	2000
Omasta puolesta		
Rahalaitoslainat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä	84	118
Annetut kiinteistökiinnitykset	168	168
Muut annetut vakuudet		
Annetut kiinteistökiinnitykset	81	1 469
Muut vakuudet	25	25
Sitoumukset, joista annettu yleisvakuus		
Rahalaitoslainat	53 333	60 000
Muut omat sitoumukset	390	65
Annetut kiinteistökiinnitykset	3 364	3 364
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo		22 698
Muut omat vastuut		
Leasingvastuut		
Seuraavana vuonna erääntyvät vuokrat	149	158
Myöhempinä vuosina erääntyvät vuokrat	211	172

Konserni ei ole antanut ulkopuolisten puolesta pantteja, kiinnityksiä tai takauksia.

16. Johdannaissopimukset

1 000 €	2001	2000
Koronvaihtosopimukset		
Kohde-etuuden arvo	52 000	52 000
Käypä arvo	-1 410	-420

Johdannaissopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa ja ne on arvostettu tilinpäätöspäivän markkina-arvoon.

17. Jakautumisen oikeusvaikutukset

Osakeyhtiölain 14 a luvun 6 §:n 2 momentin mukaan jakautumisessa vastaanottavat yhtiöt, Lassila & Tikanoja Oyj ja J.W. Suominen Yhtymä Oyj, vastaavat yhteisvastuullisesti jakautuvan yhtiön (entinen Lassila & Tikanoja Oyj) velasta, joka on syntynyt ennen kuin jakautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Sellaisista jakautuvan yhtiön veloista, joista toinen yhtiö vastaa jakautumissuunnitelman mukaan, Lassila & Tikanoja Oyj:n vastuun kokonaismäärä on kuitenkin enintään sille siirtyvän netto-omaisuuden arvo.

Rahoitus ja rahoitusriskien hallinta

Rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoidetaan keskitetysti. Euro-määräisten tilien likviditeetti netotetaan konsernitilien avulla, ja likviditeettilyjäämät sijoitetaan rahamarkkinoille. Rahoitusriskien hallinnan tarkoituksena on suojautua kaikilta merkittäviltä rahoitusriskeiltä.

Korkoriski

Yhtiön merkittävin korkoriski liittyy lainoihin. Lainasalkun korkosidonnaisuutta seurataan kuukausittain. Tarvittaessa lainakannan korkosidonnaisuutta voidaan muokata korkojohdannaissopimusten avulla.

Luottoriski

Rahoitusinstrumenttien luottoriskiä hallitaan tekemällä rahoitus- ja johdannaissopimuksia vain suurimpien pohjoismaisten pankkien kanssa sekä sijoittamalla ylijäämiä tarkoin valikoitujen liikkeellelaskijoiden sijoitus- ja yritystodistuksiin.

Likviditeettiriski

Konserni pyrkii säilyttämään hyvän maksuvalmiuden kaikissa olosuhteissa tehokkaalla kassanhallinnalla ja sijoittamalla vain kohteisiin, jotka voidaan realisoida nopeasti. Lyhytaikaisia, kassavirran heilahteluista johtuvia rahantarpeita varten konsernilla on käytössä lyhytaikaisten luottojen limiitti (8 milj. euroa) ja yritystodistusohjelmat (yhteensä 25 milj. euroa).

Valuuttariski

Kaikki konsernin lainat ovat euromääräisiä, joten translaatoriskiä ei ole. Translaatoriskikin on lähes olematon, vähäinen valuuttariski syntyy Ruotsin kruunu -määräisen tuonnin aiheuttamasta negatiivisesta positiosta.

Tilinpäätös 30.9.-31.12.2001

Tuloslaskelma 30.9.-31.12.

1 000 €	Konserni	Emoyhtiö
Liikevaihto	62 549	141
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-52 221	-25
Bruttokate	10 328	116
Myynnin ja markkinoinnin kulut	-1 628	
Hallinnon kulut	-2 312	-325
Liiketoiminnan muut tuotot	377	431
Liiketoiminnan muut kulut	-148	-87
Liikevoitto ennen liikearvon poistoja	6 617	135
Liikearvon poistot	-1 379	
Liikevoitto	5 238	135
Rahoitustuotot ja -kulut	-931	-138
Voitto ennen satunnaisia eriä	4 307	-3
Satunnaiset erät		82
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	4 307	79
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron lisäys/vähennys		2
Tuloverot	-1 036	-67
Vähemmistöosuudet	50	
Tilikauden voitto	3 321	14

Tase 31.12.

1 000 €	Konserni	Emoyhtiö
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	39	
Liikearvo	79 514	
Muut pitkävaikutteiset menot	2 019	
Ennakkomaksut	35	1
Aineelliset hyödykkeet	81 607	1
Maa-alueet	3 339	1 685
Rakennukset ja rakennelmat	21 040	2 325
Koneet ja kalusto	49 310	24
Muut aineelliset hyödykkeet	3 249	16
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 598	
	81 536	4 050
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		77 822
Osakkuusyritysten osakkeet	215	
Muut osakkeet ja osuudet	3 180	34
	3 395	77 856
Pysyvät vastaavat yhteensä	166 538	81 907
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet/Tavarat	1 618	
Muu vaihto-omaisuus	108	
	1 726	
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	1	
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	24 631	
Muut saamiset	169	
Siirtosaamiset	3 746	71
	28 546	71
Rahat ja pankkisaamiset	12 305	12 024
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	42 578	12 096
Vastaavaa yhteensä	209 116	94 003
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	7 913	7 913
Ylikursssirahasto	7 518	7 518
Edellisten tilikausien voitto	60 841	57 067
Tilikauden voitto	3 321	14
Oma pääoma yhteensä	79 593	72 512
Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Poistoero		57
Pakolliset varaukset	526	
Vieras pääoma		
Laskennallinen verovelka	4 957	
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	75 512	
Saadut ennakot	2	
Muut velat	720	
	76 234	
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	9 211	
Saadut ennakot	1	
Ostovelat	9 619	30
Velat saman konsernin yrityksille		21 136
Muut velat	24 534	268
Siirtovelat	4 441	
	47 806	21 434
Vieras pääoma yhteensä	128 997	21 434
Vastattavaa yhteensä	209 116	94 003

Rahoituslaskelma 30.9.-31.12

1 000 €	Konserni	Emoyhtiö
Liiketoiminta		
Liikevoitto	5 238	135
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	5 452	10
Muut oikaisut	-171	-22
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	10 519	123
Käyttöpääoman muutokset		
Lyhytaikaisten korottomien liikeseamisten lisäys/vähennys	2 798	-9
Vaihto-omaisuuden lisäys/vähennys	-230	
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys/vähennys	2 202	122
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		
	15 289	236
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista		
	-2 398	-224
Saadut korot liiketoiminnasta	201	68
Maksetut/saadut välittömät verot	2 434	
Liiketoiminnan rahavirta	15 526	80
Investoinnit		
Investoinnit konserniyhtiöihin	-316	
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-4 863	
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	268	22
Investoinnit muihin sijoituksiin	-2	
Luovutustulot muista sijoituksista	24	
Saadut osingot investoinneista	9	
Investointien rahavirta	-4 880	22
Rahoitus		
Lyhytaikaisten konsernin sisäisten lainojen nostot		7 224
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-4 333	
Rahoituksen rahavirta	-4 333	7 224
Rahavarojen muutos	6 313	7 326
Rahavarat 30.9.	5 992	4 698
Rahavarat 31.12.	12 305	12 024

Rahoituslaskelman erät eivät ole suoraan johdettavissa taseista mm. hankittujen uusien tytäryritysten takia.

Lisätiedot ostetuista konserniyhtiöistä ja liiketoiminnoista:

Rahat ja pankkisaamiset	205
Saamiset	166
Konserniliikearvo ja liikearvo	237
Muu käyttöomaisuus	77
Lyhytaikainen vieras pääoma	-164
Hankintahinta	521
./.. Rahavarat	-205
Investoinnit konserniyhtiöihin	316

Oma pääoma 31.12.

1 000 €	Konserni	Emoyhtiö
Osakepääoma	7 913	7 913
Ylikurssirahasto	7 518	7 518
Edellisten tilikausien voitto 30.9.	60 841	57 067
Tilikauden voitto	3 321	14
Oma pääoma 31.12.	79 593	72 512
Voitonjakokelpoiset varat		
Edellisten tilikausien voitto	60 841	57 067
Tilikauden voitto	3 321	14
Kertyneestä poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista omaan pääomaan merkitty osuus	-2 179	
Voitonjakokelpoisia varoja	61 983	57 081

Lassila & Tikanoja -konsernin ja Lassila & Tikanoja Oyj:n 3 kk:n tilinpäätöksen liitetiedot sisältyvät viralliseen tilinpäätökseen ja ovat nähtävillä Lassila & Tikanojan internet-sivuilla osoitteessa www.lassila-tikanoja.fi viikkoa ennen varsinaista yhtiökokousta.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakepääoma

Lassila & Tikanoja Oyj syntyi Lassila & Tikanoja Oyj:n (entinen) jakautuessa 30.9.2001 kahdeksi uudeksi yhtiöksi Lassila & Tikanoja Oyj:ksi ja J.W. Suominen Yhtymä Oyj:ksi. Jakautumisessa yksi entisen Lassila & Tikanoja Oyj:n osake oikeutti yhteen Lassila & Tikanoja Oyj:n osakeeseen ja yhteen J.W. Suominen Yhtymän Oyj:n osakeeseen. Kaupankäynti uuden yhtiön osakkeilla alkoi 1.10.2001.

Lassila & Tikanoja Oyj:n osakepääoma on 7 913 154 euroa. Osakkeella ei ole nimellisarvoa. Osakkeita on 15 826 308 kappaletta. Osakkeiden kirjanpidollinen vastarvo on 0,50 euroa. Osake noteerataan Helsingin Pörssin päälistalla toimialaryhmässä muut palvelut kaupankäyntitunnuksella LAT1V. ISIN-koodi on FI0009010854 ja pörsierä 100 kpl.

Yhtiön vähimmäispääoma on 5 000 000 euroa ja enimmäispääoma 20 000 000 euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestystä muuttamatta.

Yhtiöllä on vähintään 10 000 000 ja enintään 40 000 000 osaketta, joissa rajoissa lukumäärää voidaan lisätä tai vähentää yhtiöjärjestystä muuttamatta.

Osakkeen vaihto

1.10.–31.12.2001 Helsingin Pörssissä vaihdettiin 859 582 kappaletta yhtiön osakkeita, mikä on 5,4 % osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä. Vaihdon arvo oli 14,7 miljoonaa euroa. Kaupantekokurssi vaihteli 12,00 ja 18,50 euron välillä. Viimeinen kaupantekokurssi oli 18,00 euroa. Yhtiön osakekannan markkina-arvo 31.12.2001 oli 284,9 miljoonaa euroa.

Johdon osakkeenomistus

Yhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ja heidän määräysvallassaan olevat yhteisöt ja säätiöt omistivat 1 706 300 osaketta 31.1.2002. Nämä osakkeet oikeuttavat 10,8 prosenttiin äänimäärästä.

Osingonjakopolitiikka

Lassila & Tikanoja Oyj:n osingon määrä on sidottu tilikauden tulokseen. Se osa tuloksesta, jota ei katsota tarvittavan yhtiön terveen kehityksen varmistamiseen, jaetaan osakkaille.

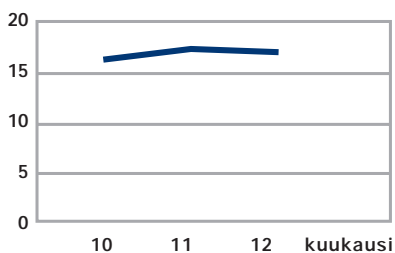
Hallituksen valtuudet

Yhtiön hallituksella ei ole valtuuksia osakeantoihin eikä vaihtovelkakirjan tai optiolainan liikkeelle laskemiseen.

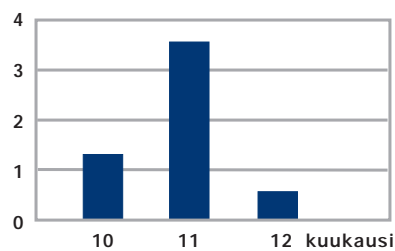
Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan osakkeenomistus

	Osakkeita	% osakkeista ja äänimäärästä
Heikki Hakala	0	0
Lasse Kurkilahti	0	0
Juhani Lassila	3 600	0,02
Evald ja Hilda Nissin Säätiö	1 005 660	6,35
Juhani Majjala	694 240	4,39
Soili Suonoja	0	0
Jari Sarjo	2 800	0,02
Yhteensä	1 706 300	10,78

Keskikurssi, €

Suhteellinen vaihto, %

Osakkeenomistuksen jakautuminen sektoreittain

	Omistajien lukumäärä	%-osuus	Osakemäärä kpl	% osakkeista ja äänimäärästä
Yritykset	97	7,7	329 076	2,1
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	33	2,6	3 583 190	22,7
Julkisyhteisöt	38	3,0	4 178 098	26,4
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	45	3,6	1 461 445	9,2
Kotitaloudet	1 043	82,4	4 247 336	26,8
Ulkomaiset osakkeenomistajat	9	0,7	59 710	0,4
	1 265	100,0	13 858 855	87,6
Hallintarekisteröidyt osakkeet			1 947 061	12,3
Yhteistilillä			20 392	0,1
Yhteensä			15 826 308	100,0

Osakkeenomistuksen jakautuminen suuruusluokittain

Osakkeita kpl	Omistajien lukumäärä	%-osuus	Osakemäärä kpl	% osakkeista ja äänimäärästä
1-1 000	870	68,8	265 544	1,7
1 001-5 000	236	18,6	648 775	4,1
5 001-10 000	67	5,3	477 539	3,0
10 001-100 000	77	6,1	2 378 399	15,0
yli 100 000	15	1,2	10 088 598	63,8
	1 265	100,0	13 858 855	87,6
Hallintarekisteröidyt osakkeet			1 947 061	12,3
Yhteistilillä			20 392	0,1
Yhteensä			15 826 308	100,0

Suurimmat osakkeenomistajat

Osakas	Osakemäärä kpl	% osakkeista ja äänimäärästä
1. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 460 000	9,2
2. Evald ja Hilda Nissin Säätiö	1 005 660	6,4
3. Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo	974 083	6,2
4. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	863 900	5,5
5. Kuntien eläkevakuutus	747 000	4,7
6. Suomi-yhtiön konserni	719 700	4,5
Vakuutusosakeyhtiö Suomi	484 500	3,1
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	235 200	1,5
7. Ruth Kangas	702 080	4,4
8. Juhani Majjala	694 240	4,4
9. Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola	684 600	4,3
10. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo	674 775	4,3
11. Tapiola-yhtiöt	665 540	4,2
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola	374 440	2,4
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola	204 400	1,3
Yritysten Henkivakuutus Oy Tapiola	86 700	0,5
12. Heikki Bergholm	370 000	2,4
13. Mikko Majjala	276 420	1,7
14. Liikesivistysrahaston kannatusyhdistys ry	150 000	0,9
15. Eeva Majjala	100 600	0,6
16. Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap	96 300	0,6
17. LEL Työeläkekassa	84 300	0,5
18. Instrumentarium Oyj	82 396	0,5
19. Kaupallisten ja teknisten tieteiden tukisäätiö	80 700	0,5
20. Lassi Antila	78 540	0,5
Yhteensä	10 510 834	66,4

Kaikki yhtiön osakkaita koskevat tiedot perustuvat arvo-osuusrekisteriin 31.1.2002.

Tunnusluvut

Osakekohtaiset tunnusluvut pro forma	2001	2000	1999	1998	1997
Tulos/osake, € (EPS)	0,94	0,62	0,48	0,54	0,47
Oma pääoma/osake, €	5,03	4,59	4,47	4,50	4,43
Osinko/osake, €	0,60 ^{*)}	0,50			
Osinko/tulos, %	64,1 ^{*)}	80,1			
Efektiivinen osinkotuotto, %	3,3 ^{*)}				
Hinta/voitto-suhde (P/E)	19,2				
Liiketoiminnan rahavirta/osake, €	2,57	1,34			
Tilikauden (3 kk)					
alin kaupantekokurssi, €	12,00				
ylin kaupantekokurssi, €	18,50				
keskikurssi, €	17,08				
viimeinen kaupantekokurssi, €	18,00				
Osakekannan markkina-arvo 31.12., milj. €	284,9				
Osakkeiden osakeantioikaistu ^{**)} lukumäärä					
keskimäärin vuoden aikana	15 826 308	15 826 308	15 826 308	15 199 922	15 066 308
vuoden lopussa	15 826 308	15 826 308	15 826 308	15 826 308	15 066 308
Osakkeiden vaihto 3 kk, kpl	859 582				
% keskimääräisestä osakemäärästä	5,4				
Osakkeiden vaihto 3 kk, 1 000 €	14 681				

^{*)} Hallituksen ehdotus

^{**)} Vuoden 1997 rahastoanti, oikaisukerroin 4

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Tulos/osake =	$\frac{\text{voitto ennen satunnaisia eriä} - \text{tuloverot sisältäen laskennallisen verovelan muutoksen} - \text{vähemmistöosuus}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin}}$
Oma pääoma/osake =	$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osinko/osake =	$\frac{\text{tilikauden osinko/osake}}{\text{tilikauden jälkeen tapahtuneiden osakeantien oikaisukerroin}}$
Osinko/tulos, % =	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tulos/osake}} \times 100$
Efektiivinen osinkotuotto, % =	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{osakeantioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}} \times 100$
Hinta/voitto-suhde (P/E) =	$\frac{\text{osakeantioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}}{\text{tulos/osake}}$
Liiketoiminnan rahavirta/osake =	$\frac{\text{liiketoiminnan rahavirta rahoituslaskelmasta}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin}}$
Osakekannan markkina-arvo =	$\text{osakkeiden lukumäärä} \times \text{osakeantioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}$

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut pro forma	2001	2000	1999	1998	1997
Liikevaihto, milj. €	245,8	210,8	145,6	117,5	101,1
Liikevoitto ennen liikearvon poistoja, milj. €	31,8	22,6	11,8	11,3	9,6
% liikevaihdosta	12,9	10,7	8,1	9,6	9,5
Liikevoitto, milj. €	26,3	18,4	10,4	10,2	8,5
% liikevaihdosta	10,7	8,7	7,2	8,7	8,4
Voitto ennen satunnaisia eriä, milj. €	21,5	14,8	11,2	11,8	10,1
% liikevaihdosta	8,7	7,0	7,7	10,0	10,0
Voitto ennen veroja ja vähemmistöosuutta, milj. €	21,5	14,8	11,2	12,0	10,1
% liikevaihdosta	8,7	7,0	7,7	10,3	10,0
Tilikauden voitto	14,8	9,9	7,5	8,5	7,1
% liikevaihdosta	6,0	4,7	5,1	7,2	7,0
Liiketoiminnan rahavirta, milj. €	40,7	21,3			
Taseen loppusumma, milj. €	209,1	214,5	108,7	92,7	87,0
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	19,5	13,8	10,7	11,9	10,6
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	15,9	17,2	29,2	38,3	36,1
Omavaraisuusaste, %	38,1	33,9	65,1	76,8	76,7
Gearing, %	91,9	126,0	-35,3	-53,3	-58,0
Korolliset nettovelat, milj. €	73,1	91,6	-25,0	-37,9	-38,7
Bruttoinvestoinnit, milj. €	14,8	136,4	27,1	13,4	12,5
% liikevaihdosta	6,0	64,7	18,6	11,4	12,4
Henkilöstö keskimäärin	3 676	3 428	3 082	2 728	2 386

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Oman pääoman tuotto, % (ROE) = $\frac{\text{voitto ennen satunnaisia eriä} - \text{tuloverot sisältäen laskennallisen verovelan muutoksen}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskiarvo)}} \times 100$

Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI) = $\frac{\text{voitto ennen satunnaisia eriä} + \text{korkokulut ja muut rahoituskulut}}{\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskiarvo)}} \times 100$

Omavaraisuusaste, % = $\frac{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$

Korolliset nettovelat = korollinen vieras pääoma - rahat ja pankkisaamiset

Gearing, % = $\frac{\text{korolliset nettovelat}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}} \times 100$

Voitonjakoehdotus

Voitonjakokelpoiset varat konsernitaseen 31.12.2001 mukaan	61 982 966,00 euroa
Emoyhtiön voitto 30.9.–31.12.2001	14 382,24 euroa
Emoyhtiön edellisten tilikausien voitto	<u>57 066 894,31 euroa</u>
Emoyhtiön taseen mukaiset jakokelpoiset varat yhteensä 31.12.2001	57 081 276,55 euroa
Hallitus ehdottaa, että osinkoa jaetaan 0,60 euroa 15 826 308 osakkeelle	9 495 784,80 euroa
Jätetään tilille edellisten tilikausien voitto	<u>47 585 491,75 euroa</u>
Yhteensä	57 081 276,55 euroa

Hallituksen päätöksen mukaan osingonjaon täsmäytyspäivä on 12.4.2002. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan täsmäytysajan päätyttyä 19.4.2002.

Helsingissä 5. päivänä helmikuuta 2002

Juhani Majjala

Heikki Hakala

Juhani Lassila

Lasse Kurkilahti

Soili Suonoja

Jari Sarjo
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Lassila & Tikanoja Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Lassila & Tikanoja Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 30.9.–31.12.2001. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitalinpäätökseen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen voitonjakoehdotus on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 7. päivänä helmikuuta 2002

SVH Pricewaterhouse Coopers Oy
KHT-yhteisö

Heikki Lassila
KHT

Tilintarkastajan lausunto pro forma -taloudellisesta informaatiosta

Lassila & Tikanoja Oyj:n hallitukselle

Lassila & Tikanoja Oyj:n tilintarkastajina olemme tarkastaneet yleisluonteisesti pro forma -tilinpäätöksessä 2001 esitetyn pro forma -taloudellisen informaation, joka on tarkoitettu havainnollistamaan, miten 30.9.2001 rekisteröity Lassila & Tikanoja Oyj:n jakautuminen olisi vaikuttanut uuden Lassila & Tikanoja Oyj:n tilinpäätösinformaatioon, mikäli jakautuminen olisi tapahtunut pro forma -informaatiossa esitettyä ajankohtana. Pro forma -tilinpäätöksessä esitetyt Lassila & Tikanoja Oyj -konsernin tiedot on laskettu pro forma -tilinpäätöksen liitetiedoista ilmenevien periaatteiden mukaisesti.

Tarkastuksen yhteydessä tietoomme ei ole tullut sellaista, jonka perusteella olisi aihetta epäillä, etteivät pro forma -tiedot antaisi olennaisilta osiltaan oikeaa ja riittävää kuvaa jakautumisen seurauksena syntyneen konsernin tuloksista ja taloudellisesta asemasta.

Helsingissä 7. päivänä helmikuuta 2002

SVH Pricewaterhouse Coopers Oy
KHT-yhteisö

Heikki Lassila
KHT

Hallinnointi

Liiketoiminnan organisointi

Liiketoiminta on jaettu kolmeen palvelutoimialaan: Ympäristöpalvelut, Kiinteistöpalvelut ja Teollisuuspalvelut. Toimialoja johtavat toimialajohtajat, jotka raportoivat toimitusjohtajalle. Lisäksi yhtiö harjoittaa ympäristönhuoltoalan tuotekauppaa.

Kenttätoiminta on organisoitu siten, että Suomi on jaettu viiteen alueeseen. Aluejohtajat raportoivat toimialajohtajille. Hallinto, markkinointi, tuotekehitys sekä yhteisten prosessien johto on keskitetty.

Yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain huhtikuun loppuun mennessä. Yhtiökokouksen kutsuu koolle yhtiön hallitus.

Hallitus

Yhtiöjärjestyksen mukaan Lassila & Tikanoja Oyj:n hallitukseen kuuluu vähintään kolme ja enintään seitsemän jäsentä. Hallituksen jäsenet valitsee varsinainen yhtiökokous. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan toisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallitukseen ei voida valita henkilöä, joka on täyttänyt 70 vuotta.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen, mutta on läsnä hallituksen kokouksissa.

Hallituksella oli kuusi kokousta 30.9.–31.12.2001.

Hallituksen puheenjohtajan tehtävät

Hallituksen puheenjohtajan tehtävä on päätoiminen. Hän johtaa konsernin kannalta keskeisten strategisten päätösten valmistelua ja valvoo niiden toteuttamista, vastaa yhdessä toimitusjohtajan kanssa sijoittajasuhteiden hoitamisesta sekä päättää toimitusjohtajan esityksestä erikseen määritellyistä investoinneista. Hänen velvollisuutensa hoitaa yhteyksiä konsernin eri sidosryhmiin korostuvat päätoimisuuden vuoksi.

Toimitusjohtaja

Lassila & Tikanoja Oyj:n toimitusjohtajan valitsee yhtiön hallitus. Toimitusjohtaja hoitaa juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Hän vastaa myös strategiaprosessista.

Palkat ja palkkiot

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää yhtiökokous etukäteen vuodeksi kerrallaan. Toimitusjohtajan palkasta, palkkioista ja muista eduista päättää hallitus. Toimitusjohtajan kanssa on tehty kirjallinen toimitusjohtajasopimus.

Tytäryhtiöiden hallitusten jäsenille ei makseta erillisiä palkkioita. Toimitusjohtajan alaisuudessa toimivan johtoryhmän palkoista, palkkioista ja muista eduista päättää yhtiön hallitus.

Tilintarkastaja

Konsernin lakisääteisestä tilintarkastuksesta vastaa yhtiökokouksen valitsema tilintarkastaja SVH Pricewaterhouse Coopers Oy. Päävastuullinen tilintarkastaja on KHT Heikki Lassila.

Tilintarkastuksen laajuutta ja sisältöä määriteltäessä otetaan huomioon, että yhtiöllä ei ole omaa erillistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota.

Tilintarkastajat sopivat yhdessä hallituksen puheenjohtajan ja toimitusjohtajan kanssa vuosittain tilintarkastussuunnitelmasta ja käyvät heidän kanssaan läpi tilintarkastushavainnot. Päävastuullinen tilintarkastaja ja tarkastusvastuullinen tilintarkastaja ovat kerran vuodessa läsnä hallituksen kokouksessa.

Sisäpiiriohje

Lassila & Tikanoja -konsernissa noudatetaan hallituksen päätöksellä Helsingin Pörssin sisäpiiriohjetta vuodelta 1999. Lassila & Tikanojan sisäpiiriohje on eräiltä osiltaan yleisohjetta ankarampi.

Sisäpiirirekisteritietoja ylläpidetään Suomen Arvopaperikeskus Oy:n SIRE-järjestelmässä. Lakimääräisiä sisäpiiriläisiä ovat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja päävastuullinen tilintarkastaja. Lisäksi yhtiö ylläpitää 22:n määrättyyn sisäpiiriin nimetyn henkilön sisäpiirirekisteritietoja. Määrättyjä sisäpiiriläisiä ovat yhtiön johtoryhmän jäsenet, toimialojen johto, taloudesta ja talousviestinnästä vastaavat henkilöt sekä johdon sihteerit. Laajoista tai muuten merkittävistä hankkeista pidetään hankekohtaisia sisäpiirirekistereitä. Sisäpiirivastaavana toimii talousjohtaja.

Sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön osakkeilla kauden päättymisen ja kyseistä kautta koskevan osavuosikatsauksen tai tilinpäätöstiedotteen julkistamisen välisenä aikana. Määrättyjen sisäpiiriläisten on pyydettävä sisäpiirivastaavalta arvio suunnittelemansa osakekaupan lain- ja ohjeenmukaisuudesta.

Lassila & Tikanoja Oyj:n hallitus

Juhani Majjala, s. 1939

ekonomi, oikeustieteen kandidaatti
Hallituksen puheenjohtaja
Valittu kaudeksi 2001-2002.

Heikki Hakala, s. 1941

kauppatieteiden maisteri, vuorineuvos
hallituksen varapuheenjohtaja
Valittu kaudeksi 2001-2002
Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen hallituksen
puheenjohtaja, Metso Oyj:n ja Pohjola-Yhtymä Oyj:n
hallituksen jäsen

Lasse Kurkilahti, s. 1948

ekonomi
Elcoteq Network Oyj:n toimitusjohtaja
Valittu kaudeksi 2001
Fortum Oyj:n ja Jippii Group Oyj:n hallituksen jäsen

Juhani Lassila, s. 1962

kauppatieteiden maisteri
Instrumentarium Oyj:n rahoitusjohtaja
Valittu kaudeksi 2001-2002

Soili Suonoja, s. 1944

kotitalousopettaja, MBA, kauppaneuvos
Valittu kaudeksi 2001
Suomen Posti Oyj:n hallituksen jäsen

Toimitusjohtaja

Jari Sarjo, s. 1957

oikeustieteen kandidaatti

Tilintarkastaja

SVH Pricewaterhouse Coopers Oy, KHT-yhteisö
Päävastuullinen tilintarkastaja Heikki Lassila, KHT

Lassila & Tikanoja -konsernin johto

Juhani Majjala, s. 1939
ekonomi, oikeustieteen kandidaatti
hallituksen puheenjohtaja vuodesta 1998
Konserniin nyt kuuluvien yhtiöiden
palveluksessa vuodesta 1977
Lassila & Tikanoja Oyj:n
osakkeita 694 240 kpl

Jari Sarjo, s. 1957
oikeustieteen kandidaatti
Lassila & Tikanoja -konsernin
toimitusjohtaja vuodesta 2001
Säkkiväline-konsernin toimitusjohtaja vuodesta 1997
Konserniin nyt kuuluvien yhtiöiden palveluksessa vuodesta 1984
Lassila & Tikanoja Oyj:n osakkeita 2 800 kpl

Arto Nivalainen, s. 1950
filosofian maisteri
toimialajohtaja, Ympäristöpalvelut
Konserniin nyt kuuluvien yhtiöiden
palveluksessa vuodesta 1993
Lassila & Tikanoja Oyj:n
osakkeita 2 000 kpl

Anna-Maija Apajalahti, s. 1948
valtiotieteen maisteri
toimialajohtaja, Kiinteistöpalvelut
Konserniin nyt kuuluvien yhtiöiden
palveluksessa vuodesta 1971
Lassila & Tikanoja Oyj:n
osakkeita 800 kpl

Jorma Mikkonen, s. 1963
varatuomari
toimialajohtaja, Teollisuuspalvelut
Konserniin nyt kuuluvien yhtiöiden
palveluksessa vuodesta 1992
Lassila & Tikanoja Oyj:n
osakkeita 300 kpl

Sirkka Tuomola, s. 1947
kauppatieteiden maisteri
talousjohtaja
Konserniin nyt kuuluvien yhtiöiden
palveluksessa vuodesta 1981
Lassila & Tikanoja Oyj:n
osakkeita 16 000 kpl

Martin Forss, s. 1962
kauppatieteiden maisteri
yrityssuunnittelu- ja kehitysjohtaja
Konserniin nyt kuuluvien yhtiöiden
palveluksessa vuodesta 1993
Lassila & Tikanoja Oyj:n
osakkeita 300 kpl

Sijoittajasuhteet

Tavoitteet

Sijoittajaviestinnän tarkoitus on edistää yhtiön pääomanhankintaa julkisilta markkinoilta tarjoamalla sijoittajille ajankohtaista, oikeaa ja olennaista tietoa yhtiön taloudellisesta tilanteesta ja tulevaisuudennäkymistä.

Periaatteet

Lassila & Tikanojan sijoittajaviestinnän perustana on listayhtiön säännöllinen tiedonantovelvollisuus. Kaikista olennaisista asioista kerrotaan heti, kun se on mahdollista. Raportointikausien tiedoissa noudatetaan jatkuvaa ja johdonmukaista linjaa sekä numeroissa että sanallisissa arvioissa. Kaikille toimitetaan yhdenmukainen tieto yhtä aikaa. Tiedottaminen on tasapuolista ja symmetristä siten, että sekä positiiviset että negatiiviset asiat tiedotetaan.

Vastuut

Sijoittajasuhteiden hoidosta vastaavat hallituksen puheenjohtaja Juhani Maijala ja toimitusjohtaja Jari Sarjo. Sijoittajaviestinnästä vastaa talousjohtaja Sirkka Tuomola. Yrityssuunnittelu- ja kehitysjohtaja Martin Forss osallistuu sijoittajayhteyksien hoitoon ja sijoittajatapaamisiin.

Yhtiön taloutta koskevia lausuntoja antavat vain hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja.

Silent period

Tapaamisia ei järjestetä eivätkä konsernin edustajat kommentoi tulosta kauden päättymisen ja kyseistä kautta koskevan tulostiedotteen julkistamisen välisenä aikana.

Yhtiötä seuraavat analyytikot

Lassila & Tikanoja Oyj:tä seuraavat ja arvioivat ainakin seuraavat analyytikot. Lassila & Tikanoja Oyj ei vastaa analyyseissä esitetystä arvioista.

Alfred Berg Finland

Tia Lehto

puh. 09 2283 2711

D. Carnegie AB Finland

Lauri Sillantaka

puh. 09 6187 1233

Enskilda Securities

Tommy Ilmoni

puh. 09 6162 8700

FIM Pankkiiriliike

Mikko Linnanvuori

puh. 050 531 1870

Nordea Securities

Osmo Junkkarinen

puh. 09 3694 9426

Opstock Pankkiiriliike

Jari Räisänen

puh. 09 404 4408

Cazenove, Lontoo

Gorm Thomassen

puh. +44 207 214 7663

Mike Yates

puh. +44 207 512 8051

Merrill Lynch, Edinburgh

Robert Miller-Bakewell

puh. +44 131 473 1056

Taloudellinen informaatio

Osavuositarkastus 1.1.–31.3. julkaistaan 24.4.2002.

Osavuositarkastus 1.1.–30.6. julkaistaan 24.7.2002.

Osavuositarkastus 1.1.–30.9. julkaistaan 23.10.2002.

Lassila & Tikanojan vuosikertomus, osavuositarkastukset ja pörssitiedotteet julkaistaan suomeksi ja englanniksi. Ne ovat heti julkistamisen jälkeen luettavissa ja tulostettavissa myös yhtiön Internet-sivuilta www.lassila-tikanoja.fi. Internet-sivuilla voi ilmoittautua pörssitiedotteiden sähköpostituslistalle sekä vuosikertomusten ja osavuositarkastusten postituslistalle.

Yhtiökokous

Lassila & Tikanoja Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 9.4.2002 klo 16.00 Helsingissä ravintola Savoyssa, Eteläesplanadi 14.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua kokoukseen, on ilmoittauduttava 4.4.2002 klo 16.00 mennessä joko kirjallisesti osoitteella Lassila & Tikanoja Oyj, PL 26, 00101 Helsinki, faksilla 010 636 2899, puhelimitse 010 636 2885 tai sähköpostilla osoitteeseen tuula.henriksson@lassila-tikanoja.fi.

Yhtiökokouskutsu julkaistaan Helsingin Sanomissa 20.3.2002.

Osakkeen hankintamenon jakaminen

Jakautuneen Lassila & Tikanoja Oyj:n osakkeen hankintameno jaetaan uusien yhtiöiden osakkeiden hankintamenoiksi siten, että vanhasta hankintamenosta siirtyy 71,6 % uuden Lassila & Tikanoja Oyj:n osakkeiden hankintamenoiksi ja 28,4 % J.W. Suominen Yhtymä Oyj:n osakkeiden hankintamenoiksi.

Lassila & Tikanoja Oyj

Aleksanterinkatu 15 B

PL 26

00101 Helsinki

Puh. 010 636 111

Faksi 010 636 2899

Sähköposti: ir@lassila-tikanoja.fi

etunimi.sukunimi@lassila-tikanoja.fi

www.lassila-tikanoja.fi

